

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETSÉK:
6-hatásos sorok egyeztet 20 fill.
minden követhetőnél 16 fillér.

Nyitár ára 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyenlő
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 267.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Vasárnap, június 29.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezérlekk: Fogadatlan — bírák.
- A Gazdasági Bank új fölszámolóí.
- Egyről-másról.
- Az angol király betegsége.
- Miss Duncan Aradon.
- Arad vár visszafoglalása.
- Igazgató változás az Aradi Nemzeti Sain-
hásban.
- Az aradi lelencekz újraszervezése.
- Makkai Zsigmond felgyógyul.
- Ferblí egy aradi vendéglőben.
- Az aradi sporttelep megnyitása.
- Óváción egy közlegénynek.
- Zene-párba a Baross-parkban.
- Szelle levele az igazságügyminiszterhez.
- Néző Kálmán és az aradi püspökválasztás.
- A Maros áldozata.
- Csalás egy aradmegyei tisztartó nevével.
- Nagy postarablás. — Ártatlanul a börtön-
ben. — A kamara bojkottja.

Fogadatlan — bírák.

Arad, június 28.

Vannak ilyenek is? Mert eddig csak fogadatlan prókátorokról tudtunk. Csakugyan találkoznak, és pedig úgy támadnak, hogy a prókátor megteszi önmagát bírónak, s lesz belőle fogadatlan bíró.

Vannak mások is, például kártya és lóverseny-fogadásokban hazardírozó főurak, kik klubjokat bírói fórummá emelik, s más emberek erkölcsi fölött ítélkeznek, de ezektől az ilyen extravagáns kedvteléseket nem vesszük rossz néven, mert ezek ráérnek játszani, hanem az ügyvéd uraknak valóban egyéb teendőjük is lehetne, mint-

hogy annak elbírálására szervezkedjenek, vajjon tagtársaik a sajtóval összeköttetésben állanak-e vagy sem?

Bámulatos, hogy mire nem vállalkoznak az olyan organizmusok, melyek természetesen feladataik betöltésére már vagy még képtelenek. A nemzeti kaszinóknak az volna feladata, hogy a magyar nemzet társadalmi egységét propagálja és a komoly, férfias erények terjesztésére törekedjék. E helyett az exkluzivitást honosította meg társadalmunkban és a léha nagyuri passziók kultuszát, melyek erkölcsileg és anyagilag egyaránt pusztítják vagyonszámukat. És ez a testület hivatása betöltése körül érzett lehetetlensége tudatában felcsap a polgári és katonai bíróságok jogerős ítéleteinek felülbírálására.

Igy az aradi ügyvédi kamarának is az a feladata, hogy szigorú felügyeletet gyakoroljon, ne hogy a kartársak egyik-másika az anyagi függősége vagy értelmi inferioritása folytán hatalmában levő kliensét kifossza, tönkretegye, hogy a kartársak uzsorát üzenek s a büntetőtörvénykönyvbe ütköző cselekményeikről felforgatják vagy befolyásuk és összeköttetésük révén kibújjanak.

Ez az ügyvédi kamarának általában s így az aradnak is különösebben a feladata, és midőn e feladatával szemben egy Szellét évtizedeken át eltűrt a szervezetében és csak a sajtó erélyes támogatásával tudott tőle szabadulni: akkor ennek a kamarának az az ambíciója, hogy törvényt üljön ama kartársai felett, kik a

sejtóval nexusban vannak, nem lenne egyéb, mint a hajlamok aberrációja.

De hiszen, a mint értesülünk, szó sines arról, hogy az aradi ügyvédi kamara ily kalandos terv számára kapható lenne. Egyesek ugyan, kiket az élelme-
sebb kartársak konkurrenciája bosszant, szívesen mondatták volna a kamara által az anathemat versenytársaik fejére, csak hogy ez így nem igen megy.

De imé éppen itt van az ügyvéd ur, ki a prókatori tekintélyt a sajtóval összeférhetlennek találta és a fegyelmi intézkedések megtételét indítványozta. Kedves Ügyvéd Ur! Szabad egy pár szót bizalmasan a fülébe sugnunk?

— „Ne azokat az ügyvédeket figyeljük a kiknek a működéséről a sajtó elismerőleg beszél, hanem azokat, a kiknek ténykedése felől hallgatni kénytelen.”

A Gazdasági Bank új fölszámolóí.

(Kendkívüli közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, június 28.

Az aradi Gazdasági Bank, tudvalevőleg szoros kapcsolatban állott a Polgári Takarékpénztárral, s az egykori válság alkalmával a felszámoló bizottság a Gazdasági Bank felszámolását is elvállalta.

A Polgári Takarékpénztár ügyeivel a Gazdasági bank ügyei is nagy részben lebonyolítottak. A Gazdasági Bank magán-hitelezőit mind kielégítette, s a Polgári Takarékpénztárral szemben fennálló 400.000 korona tartozását

TÁRCA

A hétről.

Isadora Duncan

a táncpoéta dalaiból.

Ó, gyöngye Kaliforniának,
Ó, Isadora miss!
Amit a mezitlábod művel:
Az kísértetbe visz.
Mi engem oly nagyon megizzaszt,
Gyerekjáték neked,
Ki jobb és bal-lábadal írod
A költeményeket.

Ha egy parányt lejt a lábad,
A jobb, avagy a bal,
S kissé a csillagok felé rüg,
Az kész szerelmi dal.
Mikor egyet-kettőt bokázol
Remek tanköltemény,
Az ember kézzel sokra képes,
De lábbal többre mén.

A hol te vagy, mit is keresne,
Ki rimekkel dalol;
A tánctere fehér papiros
S cipellője a toll.

Ó Duncan, hogyha már a lábad
Kegyetlen törbe csalt,
Ó Duncan, táncold el helyettem
A hétről ezt a dalt.

Csárdás

A fonóba . . .

Nem járnak már a fonóba
A lányok,
Minden este nem hallik a
Nótájok.
Guzsaly, rokka nem pereg a
Pad alatt,
Guzsaly, rokka olyan árva,
Textilgyárba szövik már a
Fonalat.

Az ablakon legény sohse
Kocogtat,
Fonógyár a szerelemről
Leszoktat;
Más az élet az új módi
Fonóba,
Nem szeretnek, nem dalolnak
Osztalék kell az angolnak,
Nem nóta . . .

Polka

— Ló-kifogás. —

Nagy művésznő városunkba
Hogyha jön,
A virágból, a babérból
Hull eléje nagy özön;
Lázban égünk, tombolásunk
Szinte vad
Kifogjuk a kocsijából
Íziben a lovakat.

Lókifogva irdogalunk
Kritikát,
Lókifogva ünnepeletük
Klárkát, meg Sárkát.
S hogy közénk jött Ó, az édes:
Pálmai,
Sietünk a kocsirúdhöz
Mind a sorba állani.

Nagy művésznőknél az élet
Igy megyen,
Ünnepléshez nem kell más, csak
Ló legyen.
Mely kifog, s melyet kifognak:
Oly lovak,
Művésznőnek csillagokhoz
Igy lehet ma jutni csak.

Itthon a vasárnapot egy nagyon érdekes fővárosi típus tölti. Az autochtonok tudniillik, a régi pesti purger-nemzetségnek származékai, a kik itt születtek, mint a hogy itt született dédatyjuk, a kik nemzedékről-nemzedékre egy azon életpályát járnak meglehetősen konzervatívok, eléggé jómódonak és Budapest nyári szépségeinek majdnem kizárólagos amatőrjei.

Mert nagy a különbség a Budapestre szakadt ember és az ősi pesti között. Tessék egyszer kimenni a Városligetbe, a Népligetbe, a budai hegyek közé, a Hűvösvölgybe: az ott a régi Pest mai polgárgenerációja. Ez a vasárnapi kiránduló sereg, a melyet a környék szépsége odacsalogat, a tulajdonképeni benszülöttek karavánja. Ezeknek az őspapái és ősmamáik többnyire még németül beszéltek, az unokája azonban már magyar, sőt a nevét is arra formálta. De a családi tempóit, a kirándulási vágyat örökölte a régi purger-világtól. Nem utazik soha, de minden vasárnap kirándul. És akkor is soha egyedül, de huszadmagával. Össze-vissza rokonult családok állnak egybe, a mamák pisütik szombaton a libát és csirkét, a papák megrakják zsebüket ötös kubával, a lányok horgolt félkezeletyűt huznak s neki a zöldnek! Mihelyt a karaván kiér a vámsorompón, megéred a nóta, a tágra nyitott napernyő alatt. A nóta arra is jó, hogy az ember hatalmasan megszomjazik utána. Budán valamely terebélyes gesztenyefa árnyékában aztán remekül csuszik le a garaton a *braunhaclerek* bora, a hagyományos szódavizzel lege artis elkeverve. Mert az is jellemző erre az ősbenszülött-osztályra, hogy bár régebbi generációja még németül mondta a miatyánkot, mégis a bor az igazi itala, sőt büszkén állítja a pestmelléki brot a legjobb nyári bornak.

Ez csupa atavisztikus vonás a zöldbe vágyódás, a sereges kirándulás nem messzire, csak a szomszéd gesztenyefás kertbe. A bevándorolt lateiner típus inkább kedveli a kerékpárt, a turokat, a sportot, de főképp a messzire való utazást. Ez a típus kíváncsi és ujjat akar látni. Holott az ősi-pesti egészen itthon van itt s akárhova rándul ki, mindenütt otthon van csak azokat a hegyeket járja, a melyeken már

a dédapja is elmulatozott néhány fröcsös és sikerült kugtipártik között.

Nem tartozik természetéhez a veszekedett jókedv, sem a nagy stilű muri, bár győzőszusszal ezt is. Inkább a kedély, mint a föllobbanás embere. Az asszony nép elterefér, a férfinép elkuglizza az időt. A fiatalok pedig szelid, virágos célzásokkal keltegetik egymásban a jeggyűrű aranyos képét. Miben a körben még ama patinás játékok is divatban vannak, a *haragszom sád*, a *hogy tetszik* és más efféle. Roppant szelid, majdnem szentimentális dolgok de jól esik nekik. Hazamenet ismét nóta járja, minden kurjontgatás nélkül, sőt ellenkezőleg: nagyon szisztematikus ének ez, tereben és kontrázással, magán viseli a megállapodottság jelét.

Ezt a típust nem sokan ismerik, pedig ez a típus tudja legjobban, hogy minő gyönyörűséggel kínál Budapest nyáron. Bizony sok szép dolog van itt a fővárosban, a melyről az ittlakók legtöbbször sejtelve sincs, a kiktől pedig a dolgok rendezése függ, nem törődnek vele, hogy e szép helyeket kedvessé tegyék és fejlesszék. Épp e héten panaszkodott e miatt egyik legkiválóbb publicistánk, megirván, hogy milyen perspektívája nyilhatnék Budapesten az idegen forgalomnak; milliókkal adóztathatnánk meg látásáért és élvezetéért a külföldet.

Amde mi csak siránkozni tudunk, hogy; idegen forgalom, jöjjön el a te országod! Ám tenni nem teszünk semmit. Fontos és érdekes kérdés ránk nézve az idegen forgalom kérdése, a melyről sokat lehetne beszélni. Ne de erről más alkalommal.

TÁVIRATOK.

A szerb kongresszus.

Zarlóca, június 28. A szerb egyházkongresszus mai ülésén megalakították a kongresszus állandó bizottságát. Rendes tagok lettek: Zmejánovics Gábor püspök, Popovics és Sztojakovics; póttagok: Viladinovics, Musicki, Jovanovics István, Nedákovics, Nikolajevics, Szevics püspök, Zvejics plébános, Manojlovics, Gyurgyevics és Karamata István. Karamata és

Nedákovics horvátországi független ellenzékiek, nem fogadták el a megválasztást. Az iskola-tanácsba beválasztották Pribicsevics tanárt és Sztojnic tanítót, az egyháztanácsba Nedákovics plébánost és Jovanovicsot. A legközelebbi ülés kedden lesz.

Bulgária fegyverkezik.

Szófia, június 28. Itteni politikai körökben hire jár, hogy Ferdinánd bolgár fejedelem pétervári látogatása alkalmával *katonai konvenció jött létre Oroszország és Bulgária között*. Ez a konvenció olyan feltételeket foglal magában, mint a francia-orosz katonai egyezmény. Most már félhivatalosan is elismerik, hogy a cár nem jön Szófiába, má azért sem, mert a cárt Szófiában a szultánnak kellene fogadnia, a ki Bulgária szuverénje.

Konstantinápoly, június 28. A portán bizonyos nyugtalanságot kelt az a körülmény, hogy Bulgária az őszi hadgyakorlatokra 60.000 embert összpontosít a Sipka-szorosnál. A porta, hir szerint, a hatalmáknál tiltakozni fog Bulgária fegyverkezése ellen.

Humberték szökése.

Athén, június 28. Korfuból érkezett táviratok *megcáfolyák azt a híresztelést, hogy Humberték odamenekültek*. A rendőrség azonban megvizsgálja a Korfut érintő hajókat.

Az angol király betegsége.

(A király tulesett a krízisen.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 28.

A hivatalos londoni jelentések ma mindenféle változatokban hangoztatják, hogy *Edward király állapota javul*; hogy a fájdalom, melyet a király tegnap este érzett, a gyógyulás tünete; hogy közvetlen veszedelem nincs. Ma *tulesett a beteg a krízisen* s az orvosok boldogoknak mondják magukat, hogy ezt kijelenthetik.

Illetékes oldalról a leghatározottabban megcáfolyák azt a pesszimiztikus nézetet is, mintha a királynak a bevallott betegségen kívül egyéb baja is volna.

Minden megvolt tehát a boldogsághoz. Ami hiányzott még, a gögicséld gyermek, már nem illett volna be a férfi házirendjébe. Onzó, féltékeny volt szerelmében s a gyermek a hitvesi szeretet egy részét rendszerint a maga iránti szeretetre váltja. Maga az asszony, ha erősebben is vágyakozott néha a gyermek után, esténként megnyugodott a férfi szavára. Az asszony elmondta:

— Ma délben apró, fehérruhás gyermek ment az utcán. A napsütött oldalon sétálni vitte a bonne-ja s én szerettem volna kirohanni, hogy megcsókoljam a csöpp babát. Nagyon édes volt. Azt gondoltam, nagyon jó volna, ha nekünk is volna gyermekünk és imádkoztam.

A férj csöndesen ingatta a fejét és féltékenységtől remegő hangon mondotta!

— Isten rendelése!

A negyedik esztendőben, épp a lakodalmi est évfordulóján, a férfi meglepetést készített elő a felesége számára. Ezt az estét minden évben szépen szokták megülni. Diszesen terített asztal mellett elbeszélgettek kettecsken s a lakodalmi emlékeket idézgették vissza.

Most a férfi egész nap izgatott volt. Lázasan forgatta fejében a meglepetés tervét és forró, szerelmes, megható tirádára készült. Nagy dologra szánta el magát. Ki akarta jelenteni az asszonynak, hogy ezentul már föloldja a rendes esküvések alól. Meggyőződött arról, hogy ő nem olyan asszony, mint a többi és a maga jószántából méltányolja ezt. Az Istenhez sem érhet föl a gyanakvás és az asszony nekí már maga a minden tisztának, nemesnek, jónak kutforrása. Ezt így, formásan, zépen gondolta ki és boldog remegéssel várta az estét.

— Róza — kezdte a jubiláris vacsora után

— valami meglepetést szántam neked. Légy boldog, hogy ezt megértük, te is, én is . . .

Az asszony élénken vágott közbe:

— Ne, ne mond még.

A férfi csodálkozva nézett rá:

— Mit akarsz? — kérdezte megütődve.

— Várj csak — mondta az asszony mosolyogva, — mindjárt jövök!

Beszaladt a másik szobába. A következő percben aztán lángoló arccal, vidáman jött vissza és kezében egy szép, drága, aranyfejű botot tartott. Az arany fogantyuba be volt vésve a férje neve és az est dátuma.

— Ezt neked vettem. Egyszer egy ilyen botra vágytál, de nem akartál pazarolni. Én most megleplek veled.

A férfi halotthalványan lett. Fuladozva kérdezte:

— Miből vetted?

— A konyhapénzből. Garasonként tettem félre. Nrvendesz?

A férfi kivette a botot az asszony kezéből. Fölállott és szinte hörgött már a hangja.

— És te ezt eltitkoltad előttem?

— El! Hiszen nem lett volna másképp meglepetés . . .

— Es megesküdtél nekem minden este?

Az asszony tétován, megriadt tekintettel bámult az urára. Kezdte már érteni a dolgot és elhaló hangon, félve mondta:

— Meg . . .

A férfi felordított. Az aranyfejű botot görcsösen fogta ökökre és öntudatát veszítve, vérbe borult arccal ütött az asszonyra.

. . . A bíróság előtt komoran mondta a férfi:

— Megcsalt az asszony elváltak tőle!

— Hogyan csalta meg?

— Hogyan? Elmondom.

Es elmondta. Egyik hazugság szüli a másikat . . . Az emberek rosszak . . . És az asszony, oh, az asszony annyira szép . . .

A bíró mosolygott.

— De hiszen csak egy aranybotról van szó! Ezért a figyelemért még hálásnak kellett volna lennie.

A szerencsétlen ember révelegén nézett maga elé.

— Bíró ur — kezdte bizonytalanul — ez az aranybot az ördög kohójában készült. Minden hazugság, minden bűn egy ilyen aranybot. Valakinek odaajándékozzuk és mosolyogva szíven ütjük vele. Az asszony aranybotja, hazugsága, bűne, engem a szívemem talált. Hogy én őt megütöttem, az semmi más, minthogy az aranybot ellenem fordult, a hazugsága őt is sújtotta. Oh, higgyen nekem, bíró ur, minden hazugság egy aranybot . . .

A bíró boszus lett.

— Ejh, ez a maga ostobasága!

A férfi a szerencsétlen bölcselkedő, csöndes kétségbeeséssel ingatta a fejét és újra mondta:

— Bíró ur, válaszson el tőle!

A bíró elválasztotta őket. Az asszony is ezt akarta. A férj bolond ember, nem lehet megérteni. Ő jó volt, hü volt, engedelmes és mégis megütötte. A szeretetéért. Aztán azok az eskük is örök fájdalommal kintózták. Megmérgezték a nyugalma, a boldogságát, az életét. Már ugyanis megunta.

Mikor az elvált házaspár a törvényszéki tárgyaló teremből kimentek, a férfi zokogva dőlt neki az épület egyik oszlopának.

London nagy önuralommal viseli a koronázás elmaradása által okozott csapást. A lakosság éppen annyi rokonérzéssel, mint érdeklődéssel van királya iránt és zsufozásig megtölti a templomokat, a mikor a királyi beteg meggyógyulásáért imádkoznak otthon.

Mai távirataink a következők:

London, június 28.

A király állapota még mindig aggasztó. Az orvosok állítása szerint a *krisis elmúlt*. Most már kétségtelen, hogy a gyulladást lokalizálták.

London, június 28.

Illetékes körök azt hiszik, hogy a *koronázást* a király felgyógyulása után egy hónappal, tehát még a *nyár folyamán* megtarthatják.

London, június 28.

A király állapota változatlan. Kedvező jelnek tekintik azt a körülményt, hogy a királynak folyton jó étvágya van. Ma már a fájdalom is enyhültek.

London, június 28.

A mai orvosi jelentés szerint a király az éjszakát jól töltötte. Boldogok vagyunk — mondják az orvosok jelentésükben — hogy kijelenthetjük, mikép a *király túl van a közvetlen veszélyen*. Az általános állapot kielégítő, mindazonáltal a seb állandó figyelmet igényel.

Más távirat szerint mihelyt a király állapota megújult, *Corves-be* viszik üdülni.

London, június 28.

A lakosság lázasán várja a holnapi döntő napot. Ha holnap nem áll be rosszabbodás, *országserzte hálaadó istentiszteletek* lesznek.

Páris, június 28.

Ide érkezett jelentések szerint *Edward* király állapota az elmúlt napokban annyira aggasztó volt, hogy *az angol udvar már előkészületeket tett a halálesetre*. Két párisi cégnél a *hercegnők számára gyászruhákat* rendeltek.

A legújabb távirat szerint a király állapota javult.

Az iskolák beszámolója.

(Az aradi állami főreáliskola értesítője.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Öt ívet meghaladó, vaskos füzet az aradi áll. főreáliskola ideai értesítője, melyet *Boros* Vida igazgató tesz közzé. 245 tanulót számlál a névsor, tizzel többet, mint tavaly.

Az intézet népessége lassan, de következetesen gyarapodik mind az alsó, mind a felső osztályokban. Tekintve azt a fejlődést, melyen reáliskolánk egy évtized alatt keresztülment, bizton mondhatjuk, hogy a közönség egyre fokozottabban méltányolja azt a missziót, melyet az iskola teljesít.

A tartalmas értesítő a hivatalos és statisztikai jellegű közleményeken kívül bemutatja *Jancsovics* Ferenc tanár értekezését „A figyelemről.”

Jancsovics értekezése a figyelemről szóló fejtegetések közt főleg azon eszközök föl kutatását célozza, melyekkel a figyelem az iskolában fenttartható. „A figyelem” lekötése nélkül — ugymond — eredményes tanítás nincs. Első sorban minden erőnkkel arra kell tehát törekednünk, hogy figyelmet élvezzünk s azt fentartsuk.

Micsoda eszközökkel érhetni ezt el? Meg kell magyaráznunk a tanulóknak, hogy az illető tanárgy anyagának mi hasznát fogja vehetni. A diák a szimpátia (érdek) érzelmeinél fogva néha a *tanárnak* tanul, aszerint, hogy kedveli-e az illető tanárt, vagy nem? Igazságos, nyájas és jóindulatu magatartással a gyermekek ro-

konszenzét meg kell nyerni. — Ilyen tanulságokat von le *Jancsovics*, husz lapra terjedő értekezésében, mely a szerző helyes pedagógiai érzékére vall.

A tanárkarban az a változás történt, hogy *Laukó* Albert r. tanárt az év folyamán az erzsébet városi főgimnázium igazgatójává nevezték ki s helyébe *Türr* Lajos dr. nagyváradi áll. főreáliskolai tanár jött.

Az intézet jeles tanulói az I. o. *Eckhardt* Sándor, II. o. *Halász* Imre, *Halász* József, *Kovács* Jenő, *Szathmáry* Kálmán, *Szilágyi* Sándor, III. o. *Dömötör* László, *Eckhardt* István, *Fetter* Elemér, *Kocsis* Iván, *Nesnera* Odön, IV. o. *Strojiny* Szilárd, V. o. *Bakonyi* K., *Halász* Jenő, *Kocsisovszky* Lajos, *Szathmáry* Béla, VI. o. *Redcher* László, VIII. o. *Berrár* Mihály, *Boros* Béni, *Pivny* Béla.

A statisztikából kiemeljük a következőket: Magyar anyanyelvű volt 221, német 14, román 3 tanuló. Aradvárosi 182, aradmegyei 28, távolabbi vidéki 33 tanuló. Bukott 50 tanuló, ezek közül egy tárgyból 20, két tárgyból 20, többől 10.

A reáliskolában a beiratások most a *tanév végén* június hó 30-ától július hó 5-éig lesznek. A javító vizsgálatok aug. hó 30-án, a magánvizsgálatok 31-én reggel 8 órakor lesznek. A jobb előmenetelű tanulók a *latinnyelvűből* mint rendkívüli tantárgyból az V. osztálytól fölfelé az intézetben *ingyen* oktatásban részesülnek, és ily módon készülve és a latin nyelvből is letéve az érettségi vizsgálatot, az egyetem bármely fakultásán folytathatják tanulmányaikat.

Miss Duncan Aradon.

(Az első vendégjáték előtt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Miss Isadora Duncan, a modern Terpsichore holnap, vasárnap este lép föl az *aradi* nyári színházban. Mondanunk sem kell, hogy a közönség érdeklődéssel várja *Miss Duncan*-t, a kit rajongó tisztelői *táncpoétának* kereszteltek el.

A nagy hirnevet szerzett kaliforniai táncosnő produkciójáról egy elragadtatott bámulója így nyilatkozik:

Miss Duncan művészete, mert amit produkál, kétségtelenül az, a klasszikus óskorba varázsol vissza bennünket s amint fedetlen lábával subanni kezd, csodálatos megtestesítője annak a tiszta gyönyörű éneknek, melytől két ezre év előtt az emberek megittasultak.

Miss Duncan, az amerikai, kaliforniai születésű leány a klasszikus, görög táncokat rekonstruálta és hozta vissza a több ezredéves mult messze homályából, ahogy azokat *Hellasz* tökéletes testű leányai pogány isteneik tisztelőre lejtették.

Önkénytelenül fölmerül a kérdés: hogyan jutott ez a fiatal amerikai leány az antik görög táncművészet föltámasztásának a gondolatára?

Ő maga azt adja magyarázatul, hogy az antik vázák, vagy egy-egy pogány templom párkányzat-diszitményén fennmaradt bas-relief-alakocskák ihlették meg s eltűnődött azon, miképpen keltse életre azokat a közbeeső mozdulatokat, amelyek az antik alakoknak attitűdjeit összekapcsolják, kiegészítik, jobban mondva valósággal életre keltik. *Miss Duncan* megtalálta az átmeneteket s ezen a módon új életet lehel a klasszikus mult halott világába.

Ez *Miss Duncan* magyarázata a maga művészetéről: tehát olyasvalami, ami egyéni valóság magamagáról.

Pedig nem véletlen, vagy éppen csak belső egyéni diszpozíció az, mely *Miss Duncan*-t az antik vázák, és homlokzat-parkányok fennmaradt figuráiról a régi görög táncok rekonstrukciójára vezette. Az ő belső egyéni diszpozícióján felül, amely lelkét a több ezeréves multba visszaterelte, még egy épp oly fontos

körülmény játszhatott nála közre, amelyről ő maga talán tud is, meg nem is.

Ez a körülmény az, hogy a kegyes természet *Miss Duncan*-t magát természetnek minden vonalában klasszikus tökéletességgel alkotta meg. *Miss Duncan*-t hiába inspirálták volna az antik vázák és párkányzatok, ha ő maga is nem lett volna természetnek tökéletes vonalában egészen hasonlatos azokhoz az alakokhoz, a melyek ezeken a vázákön és párkányzatokon láthatók.

Miss Duncan maga egy ilyen klasszikus, élőlevení mozgó szobor, aki minden mozdulatában, minden attitűdjében, amelybe teste bár önkénytelenül beleilleszkedik, az antik szobrászat legtisztább szépségvonalait mutatja.

Azt mondhatnók, hogy ez a fiatal hölgy maga egy megelevenedett figurája az évezre-des mult sirjában pihenő klasszikus kornak.

Arad vár visszafoglalása.

(Egy nevezetes évforduló.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Pár nap mulva a nagy idők egy nevezetes eseményének évfordulójához érünk, a melyet, ha már megünnepeletlenül marad, kár lenne az emlékezés jele nélkül az elmulásnak engedni. *Julius 1-én*, kedden lesz évfordulója annak, hogy *Arad várát* hosszú bombázás után a *magyarok visszahódították az osztrákok kezéből*: ötvenharmadik évfordulója ennek a fényes hadi eseménynek. *Budavár* visszavételének évfordulóját minden esztendőben megünneplik; ez az ünneplés megilletné *Aradvár* visszafoglalását is, a melynek hírének idején örömtől ujjongva fogadta az egész ország.

Arad vára visszafoglalásának két értékes dokumentuma van, a melyeket *Klapka* tábornok őrizett meg iratai között. Ez a két okirat így szól:

A kormányzó *Klapka* tábornok urhoz.

Polgár tábornok!

Ezzel a címmel üdvözöm önt, hogy kifejezzem, mit várok öntől a haza nevében: polgár-érzést. Ön ennek fog engedni s a haza meg van mentve.

Ön *Komáromban* marad és a vár, vaia mint a körülzárt tábor részére 18.000 embert tart meg; a másik hadtestet *Nagy Sándor* vezeti. Azzal, hogy Ön az ellenséget megverte, teljesíthetővé lesz az az óhajtasom, hogy a hadsereg az alsó *Dunánál* összpontosíttassék.

Ezen tervnél annyival nagyobb kilátásaink vannak, mert *Arad és azzal együtt 66 ágyú, 2000 mázsa puskapor és 1500 darab fegyver* kezeink közé került.

Percezel számára 48 óra alatt 8000 honvédet és 4 osztály huszárt toborzunk össze.

Aschermann, a mig a várban tartózkodik, az ön parancsainak van alávetve.

Bizalom és kitartás!

Éljen a haza!

Pest, 1849. július 3.

Kossuth Lajos kormányzó.
Ssemere, miniszterelnök.

A másik okiratot *Görgey* tábornok miniszterhez intézi *Mészáros* Lázár altábornagy Pestről 1849. július 3-án. A levél különféle utasításokat tartalmaz, s a végén, mint örömhírt a következőkben tudatja az eseményt:

Arad július 1-én megadta magát.

A vár visszavételével megszűnt *Arad városnak* bombázása, a mely háromnegyed évig rettegetben tartotta *Arad* polgárait. A bomba-

zásról annak egy élő tanuja: *Plesch* Hermann ur, a következő adatokat írja nekünk:

„Az első golyót, amelylyel megtisztelték bennünket, győlyörű holdtöltekor, a zsidók hosszú böjtjének előestéjén (október 6-án, vagy 8-án) kaptuk. Mialatt a zsidó hitközség tagjai a templomban voltak, istenitiszteleten, ez az első golyó, körülbelül tizenkét fontos szerszám, az akkori *Herz Rachel*-féle házra esett, az akkori *Hid*. (most *Bocskó*) utca 3. szám alatt, a hol most az *Arany Szarvas* vendéglő áll.

A következő napra, az engesztelő ünnepen a város további bombázása miatt a templomban az istenitiszteletet csak időnkint, két óráss megszakítással lehetett megtartani.

Nehéz golyókkal és hatvan fontos üreges bombákkal gyakran két-három napon és éjjelen szakadatlanul tartott a várból az ágyuzás. Éjjel a bombák utját az égő kanóc mutatta a levegőben, s ennek ive nyomán előre meglehetett látni, hogy hol fog leesni.

A magyarok részéről a vár bombázása december táján kezdődött. Tizenkét és huszonegy fontos golyók, és három öl hosszú csővű Armstrong-ágyuk voltak ütegekben föllállítva. Az ágyukat hatalmas sánckosarak főttek. Az ütegek a Marosparton a mostani *Simonyi* utca helyétől a *Széchenyi*-malom környékéig voltak hosszú sorba föllállítva. Ezen a vidéken, a mostani városháza táján kis liget volt, amelyet az akkori német lakosság *Pumperwald*-nak nevezett el. Ebben a ligetben nyolc mozsárágyú volt, a melyekből hatvan fontos golyókat vetettek a várba. Egy ilyen golyó egy alkalommal a vár egy épületét lángba borította.

Arad egész lakossága nehéz lidércnyomástól szabadult meg, a midőn július 1-én, a vár kapitulálásával a bombázás megszűnt. A visszafoglalás öröme a várban a magyar sereg tábori misét tartott.

Az aradi lelencház ujjászervezése

(A hétfői ülés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Abból az alkalomból, hogy az állam a Fehér Kereszt egyesületek összes lelencházait állami kezelésbe vette és ezekből nagyszabású gyermekmenedékházakat alakít, s így Arad is egy elsőrendű menházat kap, szükségessé válik az egyesület átalakulása is újabb alapszabályokkal egy gyermekvédő egyesületté.

Az egyesület igazgatósága máris megbeszélés tárgyává teszi ezen átalakulást hétfőn délután tartandó ülésén, melyen két alternatíva közül fog választani a további működés tekintetében.

Az egyik ez: önállóan és minden összefüggés nélkül az országos lelenc-egyesülettel, a másik: szövetségbe lépve az ország összes Fehér Kereszt-egyesületekkel, működjen e tovább a nemes cél megvalósítására.

Az első esetben nagy kiterjedésű mozgalmat kíván az egyesület indítani, mely Arad megye határain túl is terjedjen; a második esetben pedig hathatós anyagi segínyt óhajt kieszközölni a központi igazgatóságtól.

A körülmények hihetőleg oda fognak alakulni, hogy az egyesület önállóan kíván működni; s ezen esetben a tagok számát kell szaporítani, hogy elhatározásában a társadalom minden rétege részéről hathatós támogatásban részesüljön.

Melegen ajánljuk tehát a nemesszivű közönség pártfogásába az egyesület jövő működését és csekély két korona évi díjjal az

anyagi támogatást, mert közel van az idő, hogy Aradváros oly kulturanevezetességgű intézményre fog szaporodni, melyen több ezer elhagyott szegény gyermek részesül gondos ápolásban és nevelésben.

Igazgató változás az Aradi Nemzeti Színházban.

(Egy nagyváradi ujság szemérméje.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Mikor *Zilahy* Gyula átvette az Aradi Nemzeti Színház vezetését, az egész magyar sajtó hozsannát zengett róla s ebben a tényben nemcsak a vidéki színészet megbecsülését üdvözölte, de várta annak fokozatos fellendülését is. Azt irták, hogy *Zilahy* példát fog státuálni az ország nevesebb művészeinek, akik majd kezükbe veszik a vidéki színészet vezetését s anyagi érdekektől ment nemes ambícióval látnak ahhoz, hogy Thália megtévedt szekere jó utra terelődjön.

Annyi tény, hogy *Zilahy* ideális szeretettel és ritka buzgalommal kezdte meg az első szezont. A lehetőséghez képest jó erőket toborzott össze, műértő szemmel választva ki a vidéki társulatok színe-javát s most, mikor a mi szintén műértő közönségünk már tisztában van azzal, hogy a bemutatott tagok közül ki mennyiben felel meg az aradi színház színvonalának, abban fáradozik az igazgató, hogy a közönség óhajához képest a hiányokat pótolja s társulatát tökéletesítse. Egész nap a színpadon van, személyesen ügyel fel a próbákra, utasításokat ad, rendez, hogy a maga elé kitűzött missziót kielégítse s egyszersmind bevált azokat az ígéreket, miket programjában a színügyi-bizottságnak adott.

Mindezeket az erényeket megbecsüli és tisztességesen honorálja a közönség. Ha a május a nyári kezdetre való tekintettel nem is ütött be olyan jól, mint azt talán az igazgató reménylette volna, annál sikerültebb a mostani hónap s még biztatóbb az őszi nagy szezont, a mi tulajdonképeni rubrikáját képezi az anyagi résznek. Elvégre az igazgatónak, aki nagy társulattal dolgozik s akinek csinos rezsije van, tekintettel kell lennie minden idealizmus mellett, az anyagiakra is. E tekintetben pedig Arad még egyetlen igazgató számítását sem huzta keresztül, ha az a közönség izlését, érdekeit szem előtt tartva állította össze a műsort és társulatát.

Az elmondottakból az következik, hogy az aradi közönség meg van elégedve *Zilahy*val és *Zilahy* is meg van elégedve az aradi közönséggel.

Ennek dacára egy idő óta azt tapasztaljuk, hogy egyes vidéki lapokban s ennek nyomán néhány fővárosi ujságban olyan hírek bukkannak föl, a melyek célzatos ráfogásokat irnak úgy *Zilahy*ról, mint az aradiakról. Azt rebesgetik a sorok közt, hogy *Zilahy* számításában megcsalódott és elvesztette a kedvét, másrészt pedig, hogy a közönség csalódott meg a várakozásában, a melyet pedig jóval a megnyitó előadás előtt meglehetősen felcsigáztak.

A gyanus hírelést ma aztán betetőzi egyik nagyváradi ujság, a mely egész nyíltan „*Zilahy Gyula bukása*” cím alatt az alábbi színházi hírt közli:

Az Aradi Nemzeti Színház január elsején újra igazgatót cserél. *Zilahy* Gyula visszaszerződött a budapesti Nemzeti Színházhoz, és utódja eddigi titkára, *Békés* Gyula lesz. Ez a legfrissebb szenzáció, mely immár valóság, szomorú

tragikumuma egy ssinészembernek, aki belebukott az álmodozásába. *Zilahy* Gyula mindent ígért, de nem válthatta be felét sem, amint nem az volt a közönség sem, a kinek hitte. Egy csalódással gazdagabban visszatér Zsül a Nemzetibe, régi sikerei színhelyére s az igazgatói ambíciókról letesz — azt hisszük — örökre.

A színházi irodában téjakoztattuk magukat a felől, való-e a nagyváradi lapnak ez a közlése? Ugy *Zilahy* Gyula, mint *Békés* Gyula megütközéssel olvasták végig a rövid, de csipős közleményt s hangsúlyozták mindketten, hogy abból egy szó sem igaz. *Zilahynak* ezekben sincs távozni, noha *Somló* Sándor még akkor kijelentette előtte, hogy a Nemzetiben mindig fenn van tartva a hely, a mikor oda-fönt elbucszott s lejött Aradra átvenni az igazgatást. Valószínű, hogy ennek a kijelentést futott híre színész-körökben s ebből merítették ezt a kombinációt.

Egyébként a nyári szezont igen jól megy, *Zilahy* nem csalódott meg a közönségben s az „álmodozásba” éppen nem bukott bele. Ellen-ségei terjeszthetnek róla akármi rosszat, az igazgatástól nem lép vissza s halad tovább a maga útján.

Igy nyilatkozott *Zilahy* Gyula. S mi, a kik a körülményeket ismerjük, reméljük, hogy nem is fogja megváltoztatni az aradi színházról s az aradi közönségről táplált felfogását.

Aradvidéki Tanítóegyesület.

(Az igazgató-választmány ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az Aradvidéki Tanítóegyesület igazgató választmánya ma délelőtt ülést tartott. A megjelent tanítók körében nagy lehangoltságot idézett elő *Kovács* Vince egyesületi alelnöknek az Országos Bizottságra és az Eötvös-alapra vonatkozó jelentése, melyből sajnálattal vették tudomásul, hogy e két testület vezetőség nélkül áll, mert *Péterffy* Sándor és *Lakits* Vendel elnökök a lemondásaikat vissza nem vonják.

E két testület, mely tulajdonképen az ország tanításának a központi szerve, ma midőn oly fontos kérdések vannak napirenden, midőn működésére oly nagy szükség van — jut ily vészalagos helyzetbe.

A felizgatott kedélyeket *Mádai* Mátyás csillapította le, ki szép szavakban, világosan ismertette a helyzetet, melynek szerinte be kellett következnie, még pedig éppen az intézmények iránti közönyösség miatt. A válságot pedig majd elfogják intézni, még pedig a tanítóegyesületet megnyugtató módon.

Kovács Vince megköszönte *Mádai* Mátyásnak felvilágosító és megnyugtató magyarázatát.

A tanítóegyesületek reformálásáról a miniszter lemondott s így a régi szabad egyesületeknek, minő az aradi is, nem lesz bántódásuk. Nagy előzékenységgel oldotta meg a miniszter az állami tanítók fuvar és napidijának kérdését, a mennyiben egy bizonyos összeget utalványozott az adóhivatal útján *Kovács* Vince egyesületi elnök kezéhez, ki a tanfelügyelőség jóváhagyása esetén rögtön kifizeti a tanítók e járandóságát.

Az elnök jelenté, hogy az egyesület gyűlésén egy nem rég elhangzott óhajt valósít meg ismét egy miniszteri rendelet, a midőn kötelezi a községi tanítókat, hogy az ország törvényeire hivatalos esküt tegyenek. Valószínűleg idő kérdése csak, midőn e tétel nagy tudású előadójának intenciója megvalósul teljes

mértékben s a felekezeti tanítók is tesznek majd esküt. Ez a megoldás a nyugdíj revízióval lesz majd kapcsolatos.

Czobor Ottó javaslatát a tanítók fizetésrendezéséről, ugyancsak Mohos Agostonét, a tanítók képesítéséről egy bizottságnak adták ki, melynek elnöke: Sófalvi György, tagjai: Elias Jakab, Czobor Ottó és Mohos Agoston.

Kovács Vince elnök jelenti, hogy az egyesület az ifjúság erkölcsi védelmének tárgyában hozott határozatnak eleget tett s az ügy jelenleg az országos bizottság előtt van, mely azt az augusztus 20. tartandó ülésen tárgyalni fogja. A kérdés ismertetésével a szót bízta meg, ki ezt elfogadva azon lesz, hogy az ügy szintén kedvezően intéztessék el.

A folyó ügyek elintézése után az elnök be-
rekeszti az ülést.

Az ülésen jelen voltak: Kovács Vince elnök, Almási Pál, Sófalvi György, Wagner Agoston, Gregus István, Czobor Ottó, Schleifer Antal, Lautner Mátyás, Neidenbach Odön, Grünbaum Miksa, Elias Jakab, Hirman József (Elek), Cziráky Márton, Mádai Mátyás, Pareán János, Mohos Agoston, Szentgyörgyi József, Kádár Jenő, Fülöp Endre és Pataky Sándor.

SPORT.

+ Az aradi kerékpár-club vasárnap kirándul Zádorlakra. Gyülekezés és indulás a Pölz-kávéháztól d. u. 2 órakor. — A menetparancsnokság.

+ A Meteor aradi kerékpárklub f. hó 29-én kirándul Szépfalura. Indulás d. u. 2 órakor a klubhelyiségből, Vas-kávéház. Vendégeket szívesen látnak. Vezető: Györfy.

Makkai Zsigmond felgyógyul.

(Mitől beteg a székely képviselő?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Makkai Zsigmondon alighanem beteljesedik, hogy a kinek heláhirét keltik, tovább él.

A válságos hírek különben sem bírtak sok alappal. A betegség azonban valóság.

Emberbaráti érzésünk sugallja, hogy magát a tényt számalommal regisztráljuk, de igazságérzetünk parancsolja, hogy fölvilágosítással szolgáljunk a betegség keletkezésére, lefolyására s a további következményekre nézvést.

Makkai nagyságos ur, a kinek a képviselősséggel együtt járó, nála szokatlan jó élet és népszerűség állandóan a fejébe ment, különben is nagy hajlammal bírván a szív-, máj és vese elzsírosodásra, a minap, mikor jeleztük a betegségét, három kupásüveg társaságában érkezett Maros-Vásárhelyre. Az üvegek üresek, ő maga tele volt. Aztán emberbarátok leszállították a vonatról s egy jó ismerőse házában betegágyba feküdt. A politikai vajadásokat azonban inkább otthonában akarván elvégezni, b. mada-rasi kicsi birtokára vonult haza.

Itt azonban a folytatódó spiritalis önkúra annyira elgyengítette, hogy egy jólelkű urnő beszállította a vásárhelyi kórházba. Most ott fekszik s miután üvegtelenséggel kinlódik, gyógyulása csak rövid idő kérdése. Szolgáljon ez megnyugtatóul az ákosfalvi kerület választóinak és többeknek.

Makkai Zsiga orvosi diagnózis szerint szív- és májelhályasodásban és kezdődő hasihagy-mázban szenved. Egyik hírlapíró meglátogatta a népképviselőt s személyesen is tanuja volt a zavart és rendellenes lélekzésben nyilvánuló súlyos természetű szenvedésnek.

Most azonban már kisebbek ezek a szenvedések. Tegnap délben telefonon kérdést intéztek Marosvásárhelyre az országos kórházhoz, a hol Makkait ápolják és azt a választ kapták, hogy a beteg képviselő állapota a tegnapihoz képest határozottan javult.

Óváció egy közlegénynek.

(Akit a Gotterhalte miatt lelököttek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 28.

Halász Lajos nagyváradai lapszerkesztő esete miatt, a kit tudvalevőleg tartalékos tiszthelyettesi rangjától megfosztottak azért, mert nem állott fel, mikor a katonai zenekar a Gotterhalte-t huzta, ma óriási tüntetés volt Nagyváradon. A polgárság hazafias felháborodása oly nagy mérvet öltött, hogy a rendőrség és a katonai készség segélyét kellett igénybe venni. Csak így sikerült szétoszlásra bírni az óriási tömeget, mely a Gotterhaltet s a közös hadsereget folyton abcugolva, a legnagyobb izgalomban hagyta el a tüntetés színhelyét.

A mai nap folyamán Nagyvárad egész polgársága izgatott hangulatban volt. Készülődtek az esti tüntetésre, a melyhez a Szent László-téren közel tízenötezer ember gyülekezett össze. A rendőrség teljes számban kivonult, nemkülönben a katonai készség is, mert attól tartottak, hogy komoly zavargások fognak történni.

Albach altábornagy és az összes helyőrségi tisztek lakását már a sötétség beálltával fegyveres katonákkal őriztették. A katonák éles töltekkel voltak ellátva.

Az óriási tömeg négyszáz fákiya fénye mellett a Kapucinus-utcán keresztül vonult a Szent László-térre s a Fekete Sas szálló előtt foglalt állást, a hol Halász Lajos tartózkodott.

A nép folyton hazafias dalokat énekelt. Éltette Halász Lajost s dörgedelmesen, szünet nélkül hangoztatta ezt a kiáltást:

— *Abcug Gotterhalte!*

— *Le a közös hadsereggel!*

A szálló erkélyéről Karácsonyi Aladár hírlapíró üdvözlő beszédet intézett Halász Lajoshoz, a ki válaszában buzdította a népet, hogy a Gotterhalte hangjaira soha kalapot ne emeljen.

Ehrenfeld Adolf szocialista munkás hasonló tónusban beszélt, mire Ady Endre, a „Nagyváradai Napló“ munkatársa felszólította a tömeget békés szétoszlásra. Azonban a felszólításnak nem lett fogantaja.

A nép hatalmas sorokban Albach altábornagy lakása elé vonult s fékevesztett izgalomban megismételte a Gotterhalte s a közös hadsereg elleni viharos abcugolást.

Az altábornagy egész kényelmesen az ablakhoz állt s cigarettára gyujtva nézte a tömeget. A hangulat rendkívül feszült volt. Minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy a katonaság közbelp s beláthatlan vérengzés származik.

Gerő főkapitány többször felszólította a tömeget szétoszlásra, de sikertelenül. Már-már azon a ponton volt, hogy kénytelen lesz a fegyvereket munkába szolítani, mikor egy pompás ötlete támadt. Vizi puszkákat hozatott s azokból éppen nem halálos lövéseket bocsátott a tömegre. A nép megríadva, talpig lucskosan vonult hátra a közeli utcákba. Kisebb-nagyobb csoportosulások azonban később is voltak s egyre attól lehetett tartani, hogy a tüntetés megújul.

Ezalatt Halász tiszteletére a Fekete Sas vendéglőben bankettet rendeztek.

Halász ügye a törvényhatósági bizottság legközelebbi közgyűlésén is szóba kerül, ahol indítványozni fogják, hogy Nagyvárad városa írjon föl a képviselőházhoz a Gotterhalte ellen. Az országgyűlésben pedig az új ülészak megnyitása után Rátkay László képviselő fog interpellálni a nevezetes ítélet miatt.

A nagyváradai függetlenségi és 48-as párt elnöksége több oldalról kifejezett kívánság folytán sürgős választmányi ülést hívott össze ebben a dologban. A gyűlés egyedüli tárgya a párt állásfoglalásának és tiltakozásának megbeszélése lesz.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Vasárnap: Délután: Gésák, operette. Rózsa Lili vendégfelleptével. Este: Miss Isadora Duncan táncosnő vendégfellepte.

Hétfő: Miss Isadora Duncan táncosnő vendégfellepte. Kedd: New-York szépe, operette. Rózsa Lili vendégfelleptével.

Szerda: Sulamith, operette. Rózsa Lili vendégfelleptével.

Rózsa Lili vendégjátéka.

— Gésák. —

Rózsa Lili telt ház előtt mutatkozott be ma este az aradi közönségnek. Ki ne ismerné a Gésákat, hirtelen elterjedt s uton-utfélen elévült dalaival! S a nyári színház óriási nézőterén mégis tömött sorokat láttunk, de ezeket nem a Gésák varázsolták oda, hanem Rózsa Lili, a magyar művészvilág egyik hirtelen nevezetességre vergődött ifju csillaga.

S a nagyközönséget egy csapásra hódította meg ez a bájos szubret, a ki finom játékával, diszkrét és végtelenül sikkes mozdulataival önkéntelenül emlékeztet Fedák Sárira. De csakis abban, hogy ő is ugyanolyan tulajdonságokkal ékeskedik, mint Fedák, utánzásról azonban korántsem szólhatunk. Utólérhetetlen sikkje és a szó nemes értelmében ritmikus tánc teljesen egyéni, eredeti, mely lassanként minden mestert elfeledtet; így feledjük el Fedákot, a kit Rózsa Lili fölül nem mulhat, de a kit nem is utánoz. Igazi tehetségű szubret, a ki a maga egyéniségében bírja összes hódító fegyvereit s művészetéhez bilincseli a közönséget.

Rózsa Lili szerény föllépésű, ideális külsejű leány s a mint játékát csupa gyöngédség hatja át, úgy hatása is fokozódó erővel nyilvánul. Szintp észrevétlenül lopja be magát a néző szívébe s a rokonszenv, melylyel kísérjük, szinte önkéntelenül növekedik, úgy, hogy minden nézője sajnálkozva válik meg a színháztól.

A mi lovardatétős, fölsőlegesen nagy szinkörünket, úgy látszik nem volt alkalma kiismerni s ezért a hangját nem érvényesíthette eléggé. De istenem, milyen felesleges beszéd. Ki foglalkozik manapság a szubretnek hangjával? Kit hódítana meg Fedák Sári az énekével? Rózsa Lili sem a hangjával remekel, s mint-hogy a modern operettirány a zenében nem dallamosságot, hanem ritmust, helylyel-közzel jellegzetességet keres, Rózsa Lili bájos megjelenésével és mindent fölülmuló sikkjével teljesen föl van fegyverezve a legnagyobb diadalokra.

Első vendégjátékáról beszámolva, még meg kell emlékeznünk arról, hogy a sok taps és kibívás mellé két virágcsokrot is kapott.

Az előadás szép sikerében nagy része volt Zilahiné-Singhoffer Vilmának, ki e szerepében már méltatott gyönyörű énekszámával elragadta a közönséget. Polgárt, Békéssyt, Sarkadit is megilleti a dicséret. (F. M.)

* Miss Duncan fellépte. Miss Duncan, a hirneves californiai táncosnő ma érkezett meg Aradra és rögtön próbát tartott a táncait kísérő színházi zenekarral. A művésznő táncainak alapját képező költeményeket Geady Aranka, Ternyei Lajos és Gózon Béla fogják szavalni. A bevezető előadást pedig Hajnal Dezső az aradi Uránia színház előadója tartja.

* **Vendégjáték délután.** A *Gésák* előadását holnap, vasárnap megismétlik. Molly szerepében ezúttal is *Rózi Lili* vendég lép fel.

* **Déri Jenő és az opera.** Egy fővárosi színházi lap közlése nyomán megtudtuk mi is, hogy *Déri Jenő*, az aradi színház volt tenoristája ott hagyja az operát és őszire elszerződik *Szendrey Mihály* szintársulatához. Erre a hírre vonatkozólag Budapestről ma a következő helyreigazítást jelentik: *Déri Jenő* tenorista, az Operaház kedvelt tagja, nyáron át a pozsonyi színházban fog vendégszerepelni. Ebből az alkalomból néhány lap azt írta, mintha *Déri Jenő*t az Operaház igazgatósága vidéki gyakorlatra utasította volna. Tény az, hogy *Déri Jenő* szerződött tagja Operának s a vidéki vendégszereplésre csak intendánsa különös engedélye alapján vállalkozott.

* **Küry Klára Prágában.** A *Katalin* Germainjének nagy sikere után ma a *Nebántsvirág*ban aratott példátlan diadalt *Küry Klára*, aki néhány nap óta tudvalevőleg a prágai „Deutsches Landes-Theater” vendége. A színház a rekkenő hőség dacára szorongásig megtelt, s a művésznőnek nem volt egyetlen-egy énekszám sem, amelyet meg ne ismételtettek volna. A lelkesedés valóságos lázzá fokozódott, garmadával nyújtották föl a virágokat és koszorukat, s *negyvenöt* szőlőtök az este folyamán a lámpák elé *Küry Klárát*.

* **Eladó szívek.** Ilyen címen érdekes novella kötetet adott ki *Kosztka Mihály* kollegánk, kit több kötete s tárcái révén a szépirodalom kedvelői előnyösen ismernek. A kötet ismertetésére még visszatérünk.

Ferbli egy aradi vendéglőben.

(A kik a rendőrség szeme előtt kártyáznak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az aradi rendőrség a napokban *ferbli-játékosokat* fedezett fel egyik helybeli vendéglőben. Éjjel lepték meg őket a rendőrök s a vendéglős ellen a rendőrkapitányi hivatal megindította az eljárást.

Holzstein Józsefnek a Bockó-utca 8-ik számú házban vendégfogadója van, amelynek különösen heti piacok alkalmával az udvara népes, éjjeli élet azonban nem igen volt a korcsmában. Talán épen ezért tűnt fel a múlt este az Árpád-téri rendőr-őrszemnek, hogy a *Holzstein* József korcsmájának ablakai éjjel 2 óra felé is világosak még. Arra ment tehát, hogy a vendéglőst figyelmeztesse a zárására, amely tudvalevőleg 1 órakor zárást parancsol a vendéglősöknek.

A rendőr, amint a korcsma elé ért, benézett az ablakon s a szobában négy embert látott ferblizni, köztük volt maga *Holzstein* is, aki a negyedik partner volt. A rendőr egy darabig figyelte a játékosokat s mikor meggyőződött arról, hogy odabent a ferbli folyik, tanakodni kezdett arról, hogy csiphetné meg a bankot. A vendéglős ajtója ugyanis be voltak zárva, s ha a rendőr az ajtó kinyitását követelte volna, azonnal vége lett volna a ferblinek.

Az elővigyázatos rendőr azonban tanuk után nézett. Végig ment a Boczkó-utcán s épen szemben találkozott *Zubor Andor* rendőrfogalmazóval, aki késő éjjeli inspekciót tartott akkor éjszaka. A rendőrtiszt egy őrmester társaságában vizsgálta és ellenőrizte az éjszakai rendőrszolgálatot s így most már hárman mentek el a *Holzstein* korcsmája elé, hogy alapos meggyőződést szerezzenek arról, vajjon tényleg ferblit játszanak-e a korcsmában.

Mikor *Zubor Andor* fogalmazó és a két rendőr az ablakhoz értek, még javában folyt a ferbli. A rendőrtiszt haladéktalanul bekopogtatta a korcsma ajtaján s annak kinyitását kérte. Erre *Holzstein eloltotta a lámpát, a kártyát*

és a pénzeket eltette, a partnereket eltüntette s mire a rendőrök bementek, csak alvó vendégeket találtak a fogadóban.

Holzstein ellen természetesen megindították az eljárást tiltott hazard kártyajáték miatt s a kapitányi hivatal *husz korona* pénzbüntetésre ítélte, amit ma a tanács is helybenhagyott.

Nincs szavunk az ítélethez, miután a hazard kártyázást üldözni és büntetni kell. Csak a rendőrséget rójuk meg azért, hogy ha már a kis emberek ellen a törvény szigorát alkalmazza egyes felmerülő eseteknél, miért nem üldözi ama nyilvános-helyek tulajdonosait is, akiknél köztudomás szerint éveken és hónapokon át zavartalanul, majdnem a rendőrség szeme előtt folynak a ferbli, makaó és egyéb hazard-játékok.

Ha a *Holzstein*-féle vendéglősök megérdemlik a büntetést, mennyivel inkább érdemlik meg az utóbbiak, kiknek Aradon már százzszámra vannak áldozataik.

Szelle levele

az igazságügyminiszterhez.

(Szelle törvény elé akar állni.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az Aradról eltűnt *Szelle József* hollétéről egész ponyvaregényre való kalandos hír járta, anélkül, hogy egy is igazat mondott volna. Most azután megjött az első pozitív hír *Szelléről*. Egy levél ez, melyet *Szelle az igazságügyminiszterhez* küldött. Hogy honnan írta a levelet, ez idő szerint még nem tudhatjuk, a tartalmát azonban ismerjük s mikor ezzel beszámolunk, a hírhedt *Szelle-ügy* egy érdekes fordulatáról adhatunk hírt.

A levél, mely közvetett uton jutott az igazságügyminiszterhez, elárulja, hogy *Szelle* nem Budapesten rejtőzködik, hanem *külföldön tartózkodik*. A volt aradi fiskális ama óhaját fejezi ki, hogy a *törvényszék ele szeretne állani*. Hajlandó — mondja — megjelenni, de az aradi törvényszék előtt nem, hanem csupán úgy, ha a *felette való ítélkezésre a budapesti törvényszéket delegálja az igazságügyminiszter*.

Az aradi törvényszék ellen az a kifogása, hogy a *birák legnagyobb részével rossz viszonyban van s nem várhat tőlük elfogulatlan ítéletet*.

Szelle, úgy a levélből következtetve, de ahogy más hírek alapján is látjuk, erősen meg van törve s megunta a rejtőzködést és bolyongást. Legutóbb meglátogatta külföldi tartózkodási helyén felesége is, de *Szelléné* ismét visszatért Aradra s egyedül hagyta férjét. Pénze volna ugyan *Szellének*, de keresete nincs s érthető módon bánthatja ez is az egykor annyira agilis, sőt tulságosan agilis fiskálist.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Fehér Kereszt lelénház-egyesület hétfőn, e hó 30-án délután négy órakor igazgatósági ülést tart a megyeház kis tanácstermében. Az ülésre ez uton is meghívja az igazgatóság tagjait az elnökség.

(*) A Rudolf-asztaltársaság holnap, vasárnap este 7 órakor rendkívüli értekezletet tart. Tárgysorozat: A tisztikar megújítása, pénztárleszámolás, netáni indítványok.

A Maros áldozata.

(Egy fiatal urileány halála.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

M-Radnán ma egy szép fiatal leány halt meg: *Pellegriny Elvira*, alig fölserdült leányka, a ki csak nemrégiben hagyta el a lippai apácák zárdaiskoláját. Ez a leány a Maros áldozata.

Tavaly történt, hogy a júniusi meleg napokban, mikor a fürdés szezonja megkezdődött, ő is a Marosba kívánczolt. S éppen ma egy esztendeje, június hó 28-án történt, hogy fürdés közben a folyó hullámai elsodorták, a leány elmerült s a többiek kétségbeesetten kiáltottak segítségért. Erre a közeli malomtól tüstént oda csolnakázott néhány molnárlegény s a leány fölkereséséhez fogtak. A habok aztán csakhamar fölvetették *Pellegriny Elvirát* s a molnárok kifogták a vízből.

Eszméletlen állapotban, halotthalványan és mozdulatlanul került haza a leány. Az előhívott orvosok azonban konstatálták, hogy a halál nem állott be, de a veszélyen még korántsem esett túl a leányka.

Hetekig kellett a betegágyat nyomnia, míg fölkelhetett, de akkor sem volt egészséges. Óriási megbűlése tovább is veszélyeztette életét s a gyöngékedő leányt az orvosok tanácsára Abbáziába kellett vinni. De ez sem használt. Bejárta Europa minden üdülőhelyét, mindhiába.

Napról-napra gyöngült, fogyott s orvosai már lemondtak arról, hogy az életnek megmenthessék.

A leányt hazavitték pihenni a szülői házba. Ott sorvadtt aztán tovább s közeledett óráról-órára a vég felé.

A véletlen úgy akarta, hogy a tragikus befejezés épen a szomorú esett évfordulóján, következzen be. Ma ért véget a fiatal leány hosszú szenvedése.

Az eset általános, mély részvételt kelt egész Radna-Lippán, hol állandó érdeklődéssel viseltettek a szerencsétlen leány sorsa iránt.

Az aradi sporttelep megnyitása.

(Az Athletikai Klub háziversenye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Arad sportéletében az első jelentős fordulat állott be ma, mikor megnyitották az első aradi versenypályát. Minden sport-egyesületnek legfőbb ábrándja, célja az, hogy olyan versenypályát teremthessen magának, melyen háborítatlanul üzheti sportja egyes ágait, s meg van minden kellék ahhoz, hogy a fiatalságot és a közönséget egyformán nevelje, előbbit a testgyakorláshoz, utóbbit a sport pártolásához.

Az Athletikai Klub, mely fiatal egyesület még, de tevékeny, agilis egyesület tehetsége árnyában, s eredményes munka tekinthet vissza, több buzgalommal, mint pénzzel megteremtette Aradon az első versenypályát. Társadalmi mozgalom indult meg ennek a pályának modern és teljes felszerelésére s ennek a mozgalomnak élén *Szathmáry János* vasuti főfelügyelő áll, akinek oroszán-része van abban, hogy a sporttelep kérdése megoldást nyert. Ez a páratlanul lelkes sport-barát annyi buzgalmat fejt ki a versenypálya felépítése és berendezése körül, amennyit ez a nemes ügy csak megérdemel.

Főképen őt és elnöktársát: *Tedeschi Viktor* ünnepelték ma a klub tagjai azon a kedélyes társasvacsorán, amelyet a mai pálya-nyitás és házi-athletikai verseny alkalmából tartottak a Kis-pipa vendéglőben.

A sporttelep, amely az Atzél féle telken, a holt-Maros mellett fekszik, szerencsés helyen épült. Az Orczy- és Török Gábor-utcákon lehet eljutni oda, ahol ma délután kék-fekete lobogó jelezte, hogy versenyt tartanak az aradi athléták. A versenyen csak a klub tagjai vehettek részt, s előkelő közönség volt jelen. Ott voltak családjukkal Csernovits Diodor jószágigazgató, Boros Vida reáliskolai igazgató, dr. Reicher Károly főügyész, Szathmáry Géza főszámvevő, a Heeger- és Laczay-családok, stb.

A verseny első száma a száz yardos versenyfutás volt. Ebben első lett Heeger Antal (12 mp.) második fél méterrel hátrább Heeger János.

2. Versenyfutás 220 yardra, (ifjúsági verseny.) 1. Probst Lajos (30 mp. alatt) 2. Pecsenye István.

3. Magasugrás (földről, deszka nélkül) 1. ifj. Péterffy Antal (160 cm.) 2. Oláh Dezső és Strifler Ferenc (150 cm.)

4. Staféta-futás az atléták s a középiskolai ifjúság 4-es csapatai között. Első: az atléták csapata: Székely Károly, Péterffy Antal, Záray Jenő és Heeger Antal.

5. Diszkosz-vetés (handicap): 1. Probst Lajos 2-20 méter előnnyel (25 m. 55 cm.) 2. Bogsán Károly előny nélkül (25-38 m.)

6. Negyed angol mértföldes síkfutás (handicap) 1. Heeger János 55 mp. alatt (előny nélkül), 2. Záray Jenő 60 mp. (5. méter előny.)

A versenyek befejezése után football-mérkőzés volt az atléták csapata és az ifjúsági csapat között. Itt a fürge és gyors lábú diákok lettek a győztesek, amennyiben a tréning-match eredménye 3:1. goal a diákok javára.

A verseny befejezése után az atléták társasvacsorára gyűltek össze, amelyen lelkesen ünnepelték a versenypálya megteremtőit és a mai verseny győzteseit.

Csalás egy aradmegyei tisztartó nevével.

(Szelhámós szőnyegrendelés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Az aradi rendőrség figyelmét felhívjuk egy magát Seitz Károlynak nevező gépészre, aki furfangos módon provízió-panamákat csinált és akart csinálni egynehány aradi kereskedőnél.

Domán Sándor aradi szőnyeg-kereskedőhöz beállított tegnap egy 45 év körüli iparos kinézésű ember, aki Szász Farkas borosjenői uradalmi tisztartó számára szőnyeg-mintákat kért. A kereskedő kiadta a kért mintákat az idegennek, aki Atzél Béla háró borosjenői uradalmának gépészeként mutatta be magát s ma vissza is jött a mintákkal, a következő megrendelő levelet hozva magával:

Tekintetes Domán ur!

Ezennel megrendelek önnél a gépészem által 50 méter szőnyeg utánvét mellett.

Szász Farkas
tisztartó.

Tamánd-pusztá, u. p. Borosjenő.

Domán Sándor felvette a rendelést gyanútlanul, mert az áru utánvét mellett volt kiküldendő. Mielőtt a „gépész“ eltávozott volna, azzal a kéréssel fordult Domán kereskedőhöz, miután ő szegény ember, adjon neki 3 koronát a rendelés közvetítésért provízió fejében. A kereskedő teljesítette a kérést s kifizette a három korona províziót a gépésznek.

Alig ment ez ki az üzletből, Porter Vilmos kereskedő jött Dománhoz, kérve, hogy bocsásson neki rendelkezésre ötven méter szőnyeg, mert sürgős rendelést kapott Szász Farkas borosjenői tisztartótól. Elő is mutatott egy elis-

mervényt, melyet szintén a Domán Sándornál járt gépész állított ki. — Ez az elismervény így szól:

Szász Farkas ur, Aczél Lajos bárónak tulajdonát képező uradalmi tiszt megbízottja: Seitz Károly ur okl. gépész mai napon nálam megjelenve előadta, 50, mond ötven méter szőnyegre a kis nagysámnak szüksége van, melyet általam megrendelem Porter Vilmos cégnél, loco Borosjenő u. p.

Kiváló tisztelettel
tekintetességednek
Seitz Károly.

A szőnyeg ár méterenkint 4 korona.

Ez ugyan minden egyéb, csak nem megrendelő levél, s azonfelül hemzseg a helyesírási hibáktól. Itt már megnevezte magát a gépész, nem valószínű azonban, hogy tényleg Seitz Károlynak hívják. Természetes, hogy Portert is be akarta csapni a provízióval, a turpissága azonban kisült, mikor Domán Sándortól értesült Porter, hogy a gépész ott is ugyanazt a megrendelést tette, ott is províziót kért.

Rögtön összehasonlították a két írást s ekkor az is kisült, hogy a Szász Farkas által aláírt rendelő levél egy írás a Seitz Károly által aláírt rendelő-levéllel.

Ebből valószínű lett, hogy a gépész szelhámós provízió-vigéc. Kétségtelen lett a szelhámóság később, mikor Szász Farkas, aki ma véletlenül Aradon járt, kijelentette, hogy ő senkit szőnyeg-rendeléssel meg nem bízott, a gépész tehát csaló. Az is valószínű, hogy a Seitz Károly név hamis, mert a Porter-féle megrendelésen előbb „Seitz“-nak, utóbb pedig „Saitz“-nak van írva.

A szelhámós-kodásra felhívjuk itt a rendőrség figyelmét.

Zene-párbaj a Baross-parkban.

(A katonazene és Nagy Lajos vendéglős.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

A Baross-parkban néhány nap óta érdekes zeneverseny folyik a katonazenekar és a cigány-zenekarok között. Valóságos zene párbaj ez, melyet Nagy Lajos aradi szállodás rendez hetenkint kétszer.

Ez a párbajozás onnan veszi eredetét, hogy a katonazenekar, amely hetenkint két délután szokott sétahangversenyt rendezni a parkban, rövid idő óta helyet cserélt, eddig tudniillik a kioszk mellett játszott s legutóbb elköltözött a Darányi-szobor mellé. Míg a hangversenyt a kioszk szomszédságában tartották meg, a zenekar játéka tulajdonképpen Nagy Lajosnak hajtotta a hasznát, mert a közönség följárt a kioszkba s onnan kényelmesen hallgatta a zenét.

Hogy aztán elköltözött a katonabanda a szobor szomszédságába, árnyékosabb, tágasabb helyre, a közönség is ment utána s a kioszk — üresen maradt. A vendéglős erre azt eszelte ki, hogy cigányzenét fogadott föl a séta-hangverseny idejére s ezeket mindig akkor játszatta, mikor a katonazenekar muzsikált. Ebből aztán örületes hangverseny keletkezett s a közönség még sem járt föl a kioszkba, hanem ott telepedett le a padokra a szobor körül.

Végre is Nagy Lajos unta meg a dolgot s tegnap kérvényt adott be a tanácshoz, melyben azt kérte, hogy a tanács szólítsa fel a 33-ik gyalogezred zenekarát, hogy ez a kioszk előtt tartsa délutánonként a hangversenyt. A kérvényben elpanaszolja Nagy Lajos, hogy a zenekar a Darányi-szobor előtt játszik s így elvonja a közönséget a kioszktól. A kérvény további részében azt kéri, hogy miután az üz-

let nagyon ros-zul megy, engedje el a tanács a bérösszeg felét.

A tanács tagjainál nem mutatkozott valami nagy hajlandóság a kérelem teljesítésére. Vannay Gyula aljegyző mondta el ekkor, hogy micsoda érdekes, de kellemetlenül ható verseny folyik a parkban délutánonként, olyan napokon, mikor a katonazenekar térzenét ad.

A tanács természetesen nem parancsolhat rá a katonazenekarra, hogy hol játszó.

Varjassy Lajos tanácsos ekkor azt indítványozta, hogy írjon át a város egy igen udvarias hangú levélben az ezredparancsnoksághoz, és kérje meg, hogy a zenekart ezentúl a kioszk szomszédságában tarthassa meg a délutáni térzenét, mert a kioszk a város tulajdona s így a városnak tesz szíveséget, ha a kioszknak közönséget szerez. Varjassy tanácsnok indítványát a tanács elfogadta.

Nagy Lajost a bérösszeg elengedése iránti kérelmével azonban elutasította, mert ily módon a város földjeinek bérlői is sorba bérelendést kérnének, a legkülönbözőbb cimeken.

MULATSÁGOK

(=) A nyelvterjesztők jünálisa. Az aradi magyarnyelvterjesztő, betegsegélyző és temetkezési egyesület holnap, vasárnap tartja nyári mulatságát a csálai erdőben. Kivonulás reggel 9 órakor József főherceg-ut 1. szám alól, az aradi waggongyári zenekar közreműködése mellett.

Szell Kálmán

és az aradi püspökválasztás.

(Mangra legújabb nyilatkozata. — A kormány álláspontja. — A miniszterelnök Mangra Vazulról. — Eszterházy gróf és a főrendek. — A négy megjegyzett szavazólap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Mangra Vazul kézzel-lábbal tiltakozik az ellen, hogy ő Sturdza román miniszterelnököt, avagy Goluhowski gróf külügyminisztert megkérte volna, hogy a magyar kormánynál az ő megerősítése érdekében intervenáljon. Tiltakozását leadta a Magyar Távirati Irodának s a Budapesti Tudósító nak, hogy ezek a könyomatos szárnyain vigyék hírül a demetit. Megteszszük Mangra barátainak azt a szíveséget, hogy az egyik cáfolatot leközljük. Ime:

Azzal a híreszteléssel szemben, hogy Sturdza Demeter román miniszterelnök Mangra Vazul kérelmére annak megerősítése érdekében közbenjárt Goluhowski gróf közös külügyminiszternél, Mangra Vazul kijelentette a Magyar Távirati Iroda tudósítója előtt, hogy senkit meg nem kért ilyen illetéktelen beavatkozásra, legkevésbé pedig egy idegen államférfit, hanem ügyét egyesegyedül a magyar kormány bölcs belátására és igazságörzetére bizza.

Hogy a kormány bölcs belátása és igazságérzete milyen, annak Mangra aligha fog megörülni. Az Aradi Estilap mai száma például így körvonalozza a kormány és a miniszterelnök álláspontját:

Feltétlenül megbízható és előkelő politikai körökből kapjuk azt a szenzációs hírt, hogy a kormány állást fog foglalni Mangra Vazul ellen és nem fogja fölterjeszteni a királyhoz megerősítés végett.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelentette, hogy semmi szín alatt nem proponálja a koronának a megerősítést. A miniszterelnök kijelentette azt is, hogy a püspöki zsinat állásfoglalása teljesen indifferens lesz az ő elhatározására. Ő, t. i. a miniszterelnök, a főrendiházban elhangzott interpelláció nyomán fogja megtenni

előterjesztését. Tudomásul vette, ugymond, hogy *Eszterházy* János gróf interpellációja alatt egyetlen egy főrend sem tiltakozott az interpelláció ellen, senki sem tett egy megjegyzést sem Mangra védelmére s ezzel hallgatagon magáévá tette az egész főrendház *Eszterházy* gróf azon kijelentését, hogy Mangrával egy föld alatt nem akar maradni.

Hivatkozott a miniszterelnök az általános és országos közvéleményre is, mely szintén Mangra ellen foglalt állást.

Érdekes a miniszterelnök állásfoglalása a püspökválasztással szemben. A miniszterelnök kijelentette, hogy a Mangra nemzetiiségi igazgatásaira vonatkozó vádakát a kedvezőtlen fölterjesztésnél csak másodsorban veszi figyelembe, mert nem akarja a nemzetiiségeket felkavarni. Ellenben azt a rokonszenvet fogja a fölterjesztésbebebe vinni, melylyel a nemzetiiségeket mindig kíséri.

Első sorban azonban figyelembe veszi Mangra Vazul botrányos magánéletét, társadalmi szereplését. Ez lesz az ok, amiért Mangrát nem fogja megerősítés végett előterjeszteni. A miniszterelnök szerint Mangra nem viselkedett a magánéletben úgy, hogy később püspöki süveget tehesse a fejére.

A püspökválasztásról most érdekes dolgot sutognak. Azt mondják, hogy a szavazás alkalmával négy olyan szavazócédula adatott be az urnába, melyek 1. 2. 3. és 4. számokkal voltak megjelölve. A Mangrapárt erősen ellenőrizte ezt a négy szavazó cédulát s állítólag a négy szavazó csak ilyen számozott cédulával szavazhatott, a kellő ellenőrzés céljából.

Érdekes dolgot sutognak erről a négy céduláról és a négy szavazóról, akik csak ezekkel a cédulákkal szavazhattak.

HIREK.

A kisjenői főhercegnapok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 28.

Kisjenő fenséges vendége, *József* főherceg, igen kellemesen érzi magát aradmegyei birtokain. Naponta kirándulást tesz uradalma egyes részeibe, ahol behatóan tanulmányozza a gazdálkodást s e mellett arra is marad ideje, hogy az ő kedves, ötletes modorában évődjék kísérelével.

A főherceg kíséretében állandóan ott van legkedvesebb embereinek egyike, *Ormos* Péter kir. tanácsos, nyugalmazott alispán, aki holnap ünnepli a nevenapját. Péter bácsit már ma nagy óvációkkal vették körül a kisjenőiek s a főherceg is melegen gratulált neki, kívánva, hogy igen sokszor megérje még ezt a szép napot.

Ma reggel fél 8 órakor a főherceg kíséretével együtt a *bánkuti* pusztára utazott. A kiutazás az aradi és csanádi egyesült vasutak külön vonatával történt, a melyet *Vas* Gusztáv főfelügyelő vezetett. A főherceg kíséretében voltak *Ormos* Péter kir. tanácsos, *Labics* Adolf főhercegi jószágigazgató, *Braun* alezredes, *Vécsey* báró huszárszázados, *Kokas* József kisjenői uradalmi felügyelő és *Vály* Lajos, az aradosanádi vasutak osztálymérnöke.

A főherceg tüzetesen megnézte az uradalmat. Visszafelé jövet kiszállottak a *kéthalmi* pusztán s ott megtekintették a tervezett rétöntöző műveket.

Déli fél 1-re ért vissza Kisjenőre a társaság. Délután a főherceg kirándult *Szintyére* s a *Tóz* patakban, hosszabb

ideig halászott. Ez a szórakozás igen kellemesen telt el. A főherceget láthatólag mulattatta a szokatlan élvezet. Majd megtekintették a szintyei erdőt s a *Reketyés* pusztarészt.

Holnap délelőtt ünnepies istentisztelet lesz a kisjenői főhercegi kegyuri templomban. Délben ebéd a *Dohányos* pusztán, amely után gömbölvészlet, utána mezei és népünnepély a hagyományos cigány-lóversenynyel. Zene, tekintettel a szász király halála miatti gyászra, nem lesz.

Vers az új templomról.

— Bilegezett alkalmi költemény. —

Arad, június 28.

Egy kis sárga füzetet kaptunk a mai postával Miskolcra. A címe: Alkalmi költemény az aradi magyar minoriták új temploma alapkövetéle alkalmából, írta *Pintér* János Békessy minorita rendi áldozópap s okleveles tanár, a ki fiui szeretettel ajánlja munkáját *Csák* Alajos Czirják dr. tartományi rendfőnöknek.

A füzet a címlapokon kívül négy oldalra terjed. Ezen a négy oldalon *Hosanna* felirással lelkes poémában zengi meg az új templom alapkövetéleli ünnepét s azt a missziót, mely a minorita-rendre Aradon és az országban vár.

Ámbár a templom jó messze van az alapkövetélel, mert tudvalevőleg a tornyot sem bontották még le egészen: ha már ilyen hamar megiródott, hát mi is bemutatjuk a nagy lelkesedéssel, de kevés költői talentummal megfaragott vers első részét:

Immár ezer éve annak, hogy őseink e szép hazát Kárpátoktól Adriáig a vad néptől elfoglalták. Pogány népnek istenei, a bálványok romba dőltek, romjaikon egy istennek áldoznak a keresztények. Népek veszték és e nemzet él, hatalmas és virágzó, mert keresztény hitben népünk lelkes, buzgó és kitartó. Balsorsban is ez vezette Múhi, Mohács, Világosnál; most sincs nekünk semmi becsesbb és hazánk, szent vallásunknál.

Szép nap virradt Arad felett, ünnepe ma minden hive; a harang zug és megdobban hangjaitól buzgó szíve. Örömittas sugár arccal vonulunk a szentegyházba, hol ünnepl hangulatban küldnek fohászt a magasba. Az aradi új templomnak teszük le most alapkövet, hogy régineki fényesebben hirdesse az igaz Igét.

Csák Alajos személyében van Höflichnek már utóda; neki lesz csak köszönhető Arad város új temploma. Ezereknak ajakiról hull az áldás ma azért Rád; ápdold tovább, buzgón ápdold Jézus Krisztus igaz honát!

— A király elutazása. Mint már jeleztük a király július 2-án érkezik Ischlbe. Ő felsége két hónapig marad ottan és ez idő alatt a román királyi pár látogatását fogadja, amely látogatás már be is van jelentve.

— Péter és Pál. Egyházi ünnep esik a holnapi vasárnapra: *Péter és Pál*, az egyház megalapítóinak névünnepe. A két főpóstopol napja ezuttal a mezőgazdák legfontosabb és nagyon sokszor rettegve várt határnapja, mert utána megkezdődik az aratás. Péter és Pál után megcsendül a kasza s a lábón álló buza a markos legények izmos karja alatt rendekbe dől. Ez az aratás ünnepe. Hogy örömtelt, vagy szomorú-e, attól függ, miként éri el Péter és Pál a vetést s nem arat-e le addig a jég, rozsdá, ujabban a torzs-gomba s a buzának annyi más ellensége. Az idén Péter és Pál napja után jóval kiesik az aratás, mert az abnormis május és a hűvös június nem kedvezett a buzának s a vetés nagyon érzi az érlelő nap melegének hiányát. A

két főpóstopol tiszteletére a minorita atyák holnap reggel 9-órákor a Kőlcsey-utcai barak-templomban istentiszteletet tartanak, melynek főnyét emelni fogja az a körülmény, hogy mise közben avatják fel rendi taggá *Wlassics* Athanasz végzett teológust.

— A hármasszövetséget megújították. *Berlini* hivatalos távirat jelenti, hogy a hármasszövetség szerződését *Bulow* kancellár, *Szögyény-Marich* László németországi osztrák-magyar és *Lanza* olasz nagykövet tényleg aláírták. A szövetség továbbra is változatlan formában fenntartatott.

— Tisza István gróf állapota. Hirül adtuk, hogy *Tisza* István grófit Geszten, séialovaglás alkalmával levette a lova s arczon rugta, úgy hogy a gróf súlyos sebeket szenvedett. Mint tudósítónk jelenti, *Tisza* István állapota, bár az orvosok komoly következményektől tartottak, ma jobbra fordult. Sebláz nem jelentkezett, csupán heves fejugásról panaszkodik a beteg, a kit felesége s édesanyja özvegy *Tisza* Kálmánné jóságos gondoskodása vesz körül. A mai nap folyamán az ország minden részéből számos tudakozódó távirat érkezett a geszti kastélyba *Tisza* István állapotáról. A család ma egyik nagyváradi barátjához sürgőnyt intézett, amelyben kijelenti, hogy *Tisza* István bár ágyban fekvő beteg, de állapota nem oly súlyos, mint azt a lapok írták.

— A Neuman-palota kibővítése. Az újjászülött *Andrássy-tér* díszének emeléséhez a jövő évben új építkezés fog hozzájárulni. Aradnak egyik legdiszesebb épületét, az *Andrássy-tér* és a *Széchenyi-utca* sarkán levő *Neuman-palotát*, amint értesülünk, a jövő év elején kiépítik. A palota tulajdonosai tervbe vették, hogy a palotának *Andrássy-téri* homlokzatát végig kiépítik, s ezzel a palotának ez a homlokzata még egy, az eddigiekben hasonló toronnyal fog bővülni. Az építés terve már befejezett dolog, s ezt már csak néhány újabb építkezésnek kell követnie, hogy az aradi főter a nagyvárosok első utcáinak képét viselje magán.

— Az adókvetés megkezdődik. Az aradvárosi adókvető bizottság a kereskedő iparos és más III. oszt. ker. adókötelesre vonatkozó javaslatokat f. év. július hó 3-ától kezdve mindenkor a délelőtti időben a városház emeleti kistermében foglalkozás szerinti betűsoros sorrendben fogja tárgyalni. Figyelmeztetjük az érdeklődőket, hogy a javaslatok elleni kifogásaikat ezen bizottság előtt annál inkább adják elő, mert adójuk három évi érvényvel lesz megállapítva.

— Öreg honvédek lobogója. Az aradi 48-as honvédek féltékeny kegyelettel őriztek egy öregnarczi lobogót, mely a függetlenségi mozgalmakban tömördek dicsőséges csatának volt a tanuja. Idők folyamán a golyótépett, harczviselet zászló annyira elrongyolódott, hogy fel sem lehetett már emelni, mert attól félték, hogy széjel esik. A drága, megbecsülhetetlen relikviát most *Simay*, István a honvédegyelet elnöke, felújította a régi zászló festett képeit, piros-fehér zöld szállal bevont fehér selyemre vonták. Egyik kép a Szűz Máriát ábrázolja, másik a magyar ezimert, 1848 felirással. Kivonulások alkalmával az öreg honvédek ezt a megújított zászlót felváltva fogják használni az egyesület másik lobogójával együtt. A diszes zászló *Glück* Dezső himző intézetben készült, s az ő kirakatában látható.

— Az árvizkárosultak. A szolnok-dobokamegyei árvizkárosultak nyomora — mint lapunknak táviratozzák — napról-napra érezhetőbbé válik. Elősegíti ezt különösen az a körülmény, hogy a megszünt vasuti közlekedés folytán a gabona és élelmiszerek ára egyre nő. A kétszeri árviz által látogatott nagyilon-

dal járásban tegnap fejezte be *Désy* Zoltán főispán szakértő bizottsággal szemleutját s habár az árvíz által okozott kár pontosan nem volt megállapítható, annyit mégis konstataáltak, hogy közel 2640 katasztrális holdnyi viruló gabona és takarmánytermés pusztult el. Ennek holdját 40 koronára becsülve, a kár több mint 10.000 korona; hozzávéve az elsodort partterületek, romba dőlő házak, elpusztult malmok, háziállatok, gabona és élelmiszerek, ruhák és szobaberendezések értékét, továbbá a kavics köréteggel ellepet földterületeket, az összes kár a nagylondai járásban majdnem 200.000 koronára rug. Szolnok-Doboka vármegye központján, Deésen állandó segélyző bizottság alakult a főispán elnöklete alatt, a mely most azon fáradozik, hogy a megyei pénzüzetek, egyesek adományából s más uton, a pillanatnyi segélyezés céljából, könyöradományokat gyűjtsön. A gyors segélyre szoruló összeírása folyamatban van. A pontos kárfelvételek is azonnal megkezdik, mielőtt az idő engedi. A 13-iki és 10-iki katasztrófa óta az idő állandóan borult.

— **Az aradi munkakiállítás.** A kamarakerületi munkakiállításra a vidékről nagy mennyiségben érkeznek a bejelentések. Mindenféle meleg vízhangra talált a kezdeményezés és vetekedve igyekeznek a fiatal iparos nemzedék tagjai részt venni a nemes versenyben. Eddig a nagyszámú bejelentések Pécskáról (47), Békésről (36), Pankotáról (12), Gyuláról, Orosházáról és Szarvasról érkeztek. Az aradi jelentkezések még nem folytak be, de hinni lehet, hogy egyetlen olyan műhely se marad el, a melyekben nagyobb számú segédek foglalkoznak. Az iparosok a saját érdekükben cselekszenek, ha személyzetüknek módot és alkalmat adnak arra, hogy magukat szakbelileg tökéletesítsék. Nekik válik első sorban dicsőségükre, ha cégük alatt jeles munkák lesznek kiállítva. A kiállítással kapcsolatban igen jutányos feltételek mellett tömeges kirándulásokat rendez a kamara a vidékről Aradra, hogy a kiállítók és a kiállítás által érdekeltek megtekinthessék a tárlatot és okuljanak abból. Ezekre a kirándulásokra már eddig pár száz iparossegéd és tanonc jelentkezett a vidékről. Az ipartestület elnöksége figyelmezteti mindazon munkaadókat kiknek segédei vagy tanoncai a kerületi munkakiállításban rés ohajtanak venni hogy kijelentéseiket július hó 1-éig eszközölni el ne mulasszák. Akiknek esetleg még bejelentési ívekre van szükségük, sziveskedjenek az ipartestület titkári irodájában jelentkezni.

— **Házasság.** *Fenichel* Simon nagyenyedi kereskedő július 6-án, Nagyváradon két házasságot *Kolliner* Margit kisasszonnyal, *Kolliner* Gyula aradi kereskedő leányával.

— **Apad a Maros.** A mi folyónk növekedése — ugylátszik — elmúlik veszedelem nélkül. Most már rohamosan apad a Maros, annyira, hogy míg csütörtökön a 0 fok felett 170 cm. magas volt a vízállás, addig ma alászállt a zérus alatt 138 fokra. Az apadás minden ponton jelentkezik.

— **Egy volt bur orvos Aradon.** *Szemere* Béla dr., *Szemere* Miklós unokaöccse, aki a transzváli háború alatt a burok seregében orvosi szolgálatokat teljesített, ma Aradon időzött. Néhány nap óta *Károlyi* Tilor gróf mácsai birtokán tartózkodik az orvos.

— **Szünnel torna-tanfolyam.** Egy egészséges és életrevaló eszme megtestesítéséről adhatunk hírt. Az eszme annyival is inkább megszivélésre méltó, miután az éppen azokat a szülőket érinti legközelebről, kiknek helyhez kötött elfoglaltságuk folytán nem igen áll módjukban gyermekeiket valami hűs tájra, avagy nyaraló helyre elvinni. Az iskolák ajtai ugyanis a mai nappal bezárultak s azzal az iskolás gyermekek legnagyobb része a városi bérházak szűk falai közé kerülnek. s sajnos állapotban segítő két gyermekbarát elhatározta, hogy az idei szünnel tartamára *játékturna és kirándulásokkal* kapcsolatos tanfolyamot nyitnak. Célja e tanfolyamnak némi elméleti okta-

tás mellett főleg a szabad, friss levegőn való hasznos mozgás, a természet közvetlen megismerése és felhasználása. Szóval az időjárás-hoz mérten a gyermekek kedély-világára hatni, miáltal a szülők csaknem félnapi gondtól megszabadulnak, a tanulóserög pedig testben léleken meggyarapodva kellemesen töltik el az amugy is hosszadalmas délelőttióket. Felvétetik a szünnel kurzusra minden jóra való tanuló növendék. Jelentkezni lehet hétfőn 8 órától kezdve a templom-u. b) fiúiskola II. osztályában, hol *Czirák* Márton és *Neidenbach* Odön tanítók, bővebb felvilágosítással szolgálnak.

— **Kivándorlási kongresszus.** *Siófok*-ról táviratozzák lapunknak: *Fenyvessy* Ferenc főispán ma délután 1 órakor nyitotta meg *Siófok*on a dunántúli kongresszust. Nagyratású elnöki beszédében kijelentette, hogy a Dunántul is részt kér a kivándorlási bajok orvoslásának munkájából. Ecsételte azután a kivándorlás veszedelmeit s kimutatta, hogy Magyarországon nem a munkahiány, hanem az ügynökök csalása okozza a kivándorlást. A főtitkári jelentés felolvasása és tudomásul vétele után megkezdtek szakosztályokként a tanácskozást.

— **Eljegyzés.** *Assael* Károly, az *Assael* I. és *Jiai* aradi gépműhely-cég beltagja holnap, vasárnap tartja eljegyzését *Löwy* Szidi kisasszonnyal, *Löwy* Mór aradvári kantinos szeretetreméltó, kedves leányával.

Tóth János állami tanító f. hó 28-án eljegyezte *Balajthy* Gyula pénzügyi fogalmazó, nyilvántartási biztos szép és művelt leányát *Szerénkét*.

— **Orvos-választás.** Világosan, a mint tudósítónk jelenti, ma délután három órakor tartották meg a községi orvos választást. A pályázók közül első helyen *Garai* Gusztáv dr. kizácsi (Bács megye) körorvos, második helyen *Kocsis* Géza dr. gyantái (Biharmegye) körorvos, harmadik helyen *Tulkán* György dr. gyulai gyakorló orvos, negyedik helyen *Stern* Rezső dr. ujszentannai gyakorló orvos volt jelölve. Kapott *Tulkán* 23, *Kocsis* 13, *Stern* 3 szavazatot s így szótöbbséggel *Tulkán* György dr.-t választották meg.

— **Egy színésznő siremléke.** Közöljük a fölhívást, a melyet *Arkosiné* Z. *Olga*, az Aradon elhunyt művésznő sirján emelendő sarkó alapjára indították meg. A siremlékre eddig a következő adakozások történtek:

Wolf Béla 10 kor., *Brück* Gyula dr. 2 kor., *N. N.* 2 kor., *Póhl* Károly 3 kor., *N. N.* 2 kor., *N. N.* 2 kor., *N. N.* 1 kor., *Parlagi* Kornélia 1 kor., *Schäffer* Henrik 1 kor. Összesen 24 korona.

A gyűjtést tovább folytatják, s az adományokat *Gonda* László színházi pénztáros nyugtat mindenkor hirlapilag.

— **Forgách gróf tisztirangja.** Egy könyv-matos révén tegnap az a hír terjedt el a fővárosban, hogy *Forgách* Antal gróf lemondott tartalékos honvédhadnagyirangjáról s erre vonatkozó kérvényét már be is nyújtotta a honvédelmi miniszterhez. Biztos forrásból értesülünk, hogy ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert *Forgách* lemondását a tiszti rangjáról még nem nyújtotta be. Lehetséges azonban, hogy ezt már a legközelebbi napokban meg fogja tenni.

— **Az eltoloncolt remetenő.** „A cserkúti erdő remetenője” cím alatt egyik pécsi lap tegnapi számában *Bereghy* Endre telekkönyvvezető hosszú ismertetést közöl egy remetenőről, aki ez idő szerint a cserkúti erdő egy bariangjában lakik és valami csodaforrás vizének gyógyító erejével boldogítja a hozzája forduló hiszékeny embereket. A remetenő, egy mérnök elvált felesége, sok sorscsapás és hányattatás után vallásos őrjögésbe esett és felcsapott remetének. S erről a nyilvánvalóan elmeháborodott asszony történetéről és sorsáról a legközelebbi meggyőződés hangján és vakhitűséggel írt *Bereghy* Endre egy hosszú mesét, a melyben felhívja a hatóságokat, hogy a remetenőt támogassák a munkájában, amelyet a „felsőbb hatalom ajándékozta erővel” hajt végre. A cikkirő meg van arról győződve,

hogy a remetenő sem lelki, sem testi betegségben nem szenved, hanem isteni sugallat alapján cselekszik így. Mindenesetre érdekes és jellemző a korra, hogy akad egy intelligens ember is, aki az ilyen, középkorban divó remetés-kedésnek felül. Már az illetékes főszolgabíró például nem fogta fel ily poétikus oldalról a dolgot. Megjelent a csodálatos remete-asszonynál és tudtára adta, hogy ha huszonnégy óra alatt el nem megy, *kitoloncoltatja* a barlangjából. A remetenő annyira megijedt a hatósági beavatkozás fölött, hogy rögtön — eltűnt.

— **Sértések egy felebbezésben.** *Kisfaludi* Károly, Aradváros volt segédtisztje, akit sikkasztás miatt elmozdítottak állásától, egy felebbezésben sértő kifejezéseket használt a város két főtisztviselőjére: *Kádas* Kálmán főjegyzőre, aki ellene a vizsgálatot vezette és *Joó* Béla községi bíróra, aki a sikkasztásait felfedezte. *Kisfaludi* ellen ezért megindították az eljárást s *huszonöt korona pénzbüntetésre* ítélték el. Ezt a büntetést a tanács ma *Kisfaludi* felebbezése dacára helybenhagyta.

— **A makói helyettes-polgármester jutalma.** *Cseresnyés* János makói főkapitánynak, ki másfél évnél tovább volt helyettes-polgármester, a képviselte 1300 korona jutalomdíjat szavazott meg büzgő és lelkiismeretes munkásságáért. A képviselő ezen méltányos határozatát *Böröcsök* Gergely, dacára annak, hogy *Cseresnyés* János ézt az összeget felajánlotta a Kossuth-szoborra, egész a belügyminiszterig felebbezte, akitől ez ügyben tegnap érkezett le a döntés. A miniszter elutasítja a felebbezést s jóváhagyja a képviselő határozatát, mint minden tekintetben korrekt, méltányos határozatot.

— **Polgármester választás Kecskeméten.** *Kecskeméten* ma töltötték be az elhalálozás folytán megüresedett polgármesteri és főügyészi állásokat. Főügyészé *Horváth* Kálmán dr. polgármesterré *Bagi* László eddigi főjegyző választott. Főjegyzővé pedig *Szindor* István eddigi aljegyzőt választotta a törvényhatóság.

— **Halálozások.** *Obetko* Kálmán volt aradi kereskedő e hó 27-én reggel, Milován hatvanhárom éves korában meghalt.

Pollák Hermáné tegnap délelőtt *Kurticson* meghalt. A közbecsülésben álló agg urnőt vasárnap délután egy órakor temetik.

— **Gyilkos anarchista.** Az orosz-lengyel Niemcy községben három revolverlövéllyel meggyilkolták *Bokalszky* Károly mérnököt. A nyomozó csendőrök kiderítették, hogy a tettes Ausztriába vagy Magyarországra szökött. A gyilkos *Novák* Károly letkowieci születésű, 21 éves, bányamunkás, alacsony, szőke, tömzsi ember, különös ismertető jelek nélkül. Az a gyanu is terhel, hogy egy titkos anarchista-egyesület megbízásából járt el és hogy a gyilkosságot már régebben tervezték. Valószínű, hogy *Novák* hamis néven alkalmazást fog keresni a magyar szénbányákban. Idegen munkakönyv is van nála. A főkapitányság elrendelte körözését.

— **Az aradi ügyvédi kamara közhírré teszi,** hogy *Dáné* Károly hátszegi ügyvédet, elhalálozása következtében, az ügyvédek lajstromából kitérőlte és irodája részére a halaszthatatlan teendőket teljesítésére gondnokul dr. *Ajtay* Aladár hátszegi ügyvédet rendelte ki.

— **A péksegédek tüntetése.** A budapesti pékmesterek tegnap délután kihallgatáson voltak a kereskedelemügyi miniszternél, hogy a vasárnapi munkaszünet rendezésére felkérjék. A péksegédek megtudták, hogy mikor tisztelegnek a mesterek a miniszternél és akkorra tüntetést terveztek. — A Lánchíd-kávéházban mintegy száz segéd gyűlt egybe és mikor a mesterek felhajtattak, a segédek is kivonultak a kávéházból és a mesterek után be akartak menni a miniszterhez. A segédek azonban rendőri készenlét várta, amely a segédek tömegét hamarosan szétszálta.

— Magyar név. Kiskoru *Blau* Jakab-Imre símandi illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Sándor“-ra, kiskoru *Walter* Ambrus kis-szentmiklóst illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Vásárhelyi“-re, kiskoru *Kohn* Adolf gyoroki illetőségű ugyanottani lakos családi nevének „Kovács“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— Gyurkovics-tesztvérek kitűnő zenekara holnap, vasárnap délután 5 órától este 11-ig a Baross-parki kioszkban hangversenyt rendez.

— Aki nem vett még cipőt Porter Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-téren az forduljon e céphez bizalommal. Kap ott valódi kézi gyártmányt, mely a legelőkelőbb műhelyből került ki. Könnyű formáját nem veszi soha, s alakja a lehető legelegánsabb. Az árak fölötté jutányosak. Helyi és vidéki rendelések pontosan eszközöltenek. Városi és megyei telefon 324.

— A szőnyeg-gyártás egy remeke látható holnap *Glück* Dezső himző-üzletének kirakatában. Hatalmas, négy méter hosszú, három és egy negyed méter széles, díszes *Szmirna-szőnyeg*, a mely *Glück* Dezső tervei után készült, s amely bizonyára a hozzáértők nagy elismerésével fog találkozni.

— T. üzletfeleink szíves tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nagy postarablás. Ártatlanul a börtönben. A kamara bojkottja.

Az aradi ügyvédek között egy ívet köröznek néhány nap óta, melynek tartalma egy beadvány az ügyvédi kamarához oly célból, hogy indítson fegyelmi eljárást mindazon ügyvédek ellen, kiknek neve hízegző jelzők kíséretében sokat szerepel a hírlapokban, mert föltehető, hogy ezek az ügyvédek maguk írják meg a lapoknak az általuk képviselt ügyek referációját, miközben vígan dicsérgetik jön magukat, reklámot hajhásznak és a többi kollégákkal tisztességtelenül versengenek.

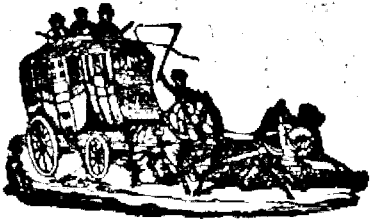
Hogy a korszakot jelentő beadvány talált-e aláírókra, avagy talán már ott is fekszik a kamara zöld asztalán, azt nem tudjuk, amint hogy a nagy események mögött (pld. a Dreyfus-ügy) mindig van valami homályos, titokzatos.

Nem is mernénk derűs hangú cikkelyben foglalkozni ezzel a komoly ügygyel, hogy a véletlen be nem hoz ma a szerkesztőségünkbe egy szerencsétlen asszonyt, aki egy nagyon szomorú dolgot mondott el nekünk, amely azonban háttérénél fogva nem nélkülözi a vídám aktualitást.

Történt, hogy két évvel ezelőtt egyik aradmegyei faluban nagyszabású postarablás zavarta meg az évszázados egyhangúságot. Ugy esett a dolog, hogy egy napon nagyobb pénzösszeget küldtek postakocsin a legközelebbi vasutállomásra.

Négy lovat fogtak a kocsiba, s a kocsi tetejére két csendőrt ültettek őrizetül, meg a falu piacját. S elindult a posta-kocsi sebes vágatással, mint az itt levő képen látható.

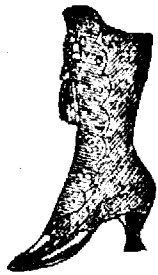
A vasuti állomás másfél órányi távolságra feküdt. Utközben egy erdő mellett vezetett az ut, s mire célhoz értek a csendőrök, kocsi és plajás: szépen beesteledett az idő. A vasúthoz érve, első dolguk volt kinyitni a kocsi ajtaját s kivenni a pénzes zacskókat.

Ámde ekkor egy kis kellemetlen meglepetés történt.

A kíséret hiült helyét találta a pénznek. Utközben ellopták.

És megindult a vizsgálat széles alapon. Hat faluban letartóztattak minden gyanus embert, tartottak házkutatást, rendeztek divatos csendőri brutalitásokat. Hiába, a pénz csak nem akart előkerülni.

Ekkor aztán elfogták a postamesternőt, akire főleg azért hárult a gyanu, mert a postarablást követő napokban új cipőt rendelt, a mit be is mutatunk képen.

A szerencsétlen asszony előbb elájult, aztán pedig a felháborodás hangján jelentette ki, hogy neki a szóban forgó postarabláshoz már csak azért sem lehet közve, mert a nevezett estén, éppen amikor utnak indították a postát, ő két egészséges leány gyermeknek adott életet.

De a védekezése mitsem használt, mert fogva tartották továbbra is. A vizsgálat jó hosszú ideig eltartott, míg végre tegnap végtagyalásra került az ügy.

A védelmet egy aradi fiskális vállalta el, akinek a nevét az utóbbi időben gyakran emlegették a lapok, s aki ennél fogva erős gyanu alatt állt, hogy reklámot csináltat maga mellett. Egy kopott esernyőre támaszkodva, a gyanu terhe alatt görnyedten jött el a törvénykezési palotába.

Az elnök a tárgyalást megnyitván, elővezettette a vádlottat, s megkezdődött a bizonyítási eljárás.

Elnök: Vádlott beismeri-e amivel vádolják?

Vádlott: Nem.

Védő: De igen. Legyen szíves csak szépen beismerni mindent.

Vádlott: De kérem alássan az urakat, hiszen tudják, hogy én azon a napon ikreket szültem, s így se a vasuti állomáshoz vezető erdőben nem tartózkodhattam, sem másutt, csak otthon, már pedig az be van bizonyítva, hogy a pénzt odahaza hiánytalanul zárták be a kocsiba.

Elnök: Először is mivel bizonyítja a szülést?

Vádlott (a közönség felé mutat): Azzal a hat gyermekkel, akik sorban állnak ott, mint az orgonasi-pok. A két legkisebb a postarablás napján született.

Elnök (erélyesen): Ne rendezzen itt a vádlott családi jeleneteket. Teremőr vezesse ki a hat leányt.

Védő: Helyes. Mert az én véleményem tekintetes Törvényszék az, hogy a rablást csakis védencem követte el, aki, hogy egyéb büntényéről ne is szóljak, megszegte azt a költeménybe foglalt tilalmat is, hogy „Ne szülj rabot te szűz, anya ne szoptass csecsemőt.“ Kérem a tekintetes Törvényszéket, ítélje el a vádlottat, akinek tagadása már csak azért sem jöhet számításba, mert hisz a rablást a többi letartóztatott is tagadta.

A bizonyítási eljárás befejeztével, a törvényszék ítélehozatalra vonult vissza, s rövid

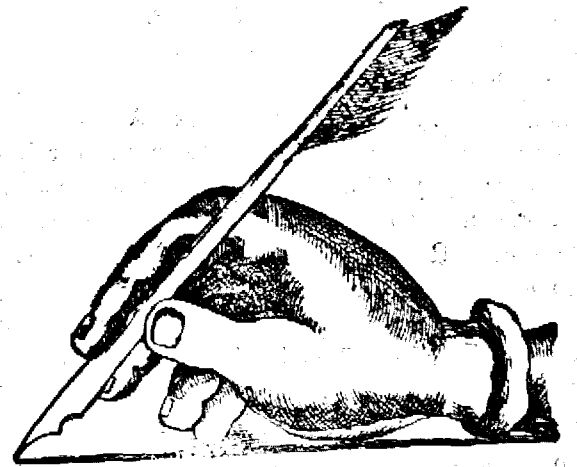
tanácskozás után a vádlottat felmentette, és szabadlábra helyezte.

A tárgyalás után a meghurcolt nő odament az ügyvédhez, s könnyek között keserű szemrehányásokat tett neki azért a rosszindulatért, melyet a tárgyalás folyamán iránta tanusított.

Az ügyvéd, ki időközben görnyedtségéből teljesen kiegyenesedett, előre düllesztette mellet, s önérzetesen így szólt:

— Nagysád kérem, ezt a családomért tettem. Nem érti ugy-e? Nos, hallgasson meg, elmondom önnek, hogy mekkora veszedelem előtt állottam. A dolog úgy van, hogy általában szerencsés kezű ügyvédnek ismernek Aradon, amely pört elfogadtam, azt nyert ügynek lehetett tekinteni. Szereztem vagyont, sőt egy kis hírnevet is, mert az újságok mindig jóakarattal foglalkoztak velem, s forgalomba hozták, közkeletűvé tették a nevemet. Csakhogy a szép napoknak vége lett. A kamara kimondta a minap, hogy fegyelmit indít minden ügyvéd ellen, akiről melegen irnak a lapok, akiről hízegző szavak kíséretében esik szó az újságokban. Nekem tehát azóta nem maradt más hátra, mint sorra elveszteni a pöröket, ahogy azt a többi kollégáim teszik. Ha önt ma az én védelmem következtében mentik fel, akkor holnap megint rokonszenvesen irnak rólam a lapok, s én el vagyok veszve. Ugy-e belátja már, hogy nem tehettem másképp?

A szegény, ösztört asszony ugyan nem látta be az ügyvéd igazát, de a kriminalista főlemelt fővel távozott a harctérről, s egész éjjel arról álmódott, hogy milyen gyönyörűség lesz az, ha reggel lerántják őt a lapok a sár-ga földig.

TANÜGY.

Az aradi felsőbb leányiskola.

— Iskolai értesítés. —

Az Aradi Városilag Segélyezett Magán Felsőbb Leányiskolában folyó év szeptember hó 1-én az első, második és ötödik, hatodik osztály nyílik meg. Az első osztályba felvétetnek négy elemi osztályt végzett tanulók, vagy a kik sikeres felvételi vizsgát tesznek. A második osztályba beiratkozhatnak az első osztályból fellépő, vagy a polgári leányiskola első osztályát végzett növendékek. Minthogy a magas kormány a nyilvánossági jogot kilátásba helyezte, a tanulók az év végén államérvényes bizonyítványt fognak kapni.

A felsőbb leányiskola tanterve lényegesen eltér a polgári leányiskola tantervétől, főképp a tantárgyak száma és a végzendő anyag nagyobb terjedelme tekintetében. Az eltérés már a második osztályban annyival inkább lényeges, minthogy itt már a francia nyelv kötelező tantárgy. A magasabb osztályokban a latin nyelv fakultatív tantárgy lesz, hogy azon növendékek, kik a nőgymnasium hetedik osztályába akarnának fellépni, ebből sikeresen vizsgázhassanak. A felsőbb leányiskolai oktatás általában kiváló sulyt fektet a hazai és idegen nyelvek-

nek — francia, német, — a hazai irodalomnak, nemzeti és világtörténetnek, a természettudományoknak, rajznak, kézimunkának a magasabb műveltség színvonalának megfelelő tanítására.

Az első és második osztályban beiratási-díj 20 korona, a tandíj évi 120 korona, mely havi részletekben is fizethető. Az ötödik és hatodik osztályban az évi tandíj 208 korona, mely szintén havi részletekben fizethető. A felsőbb leányiskola hatodik osztályából a növendékek a tanítóképző harmadik osztályába vétetnek fel. Az átlépés megkönnyítésére az igazgatóság gondoskodni fog, hogy a növendékek a paedagógiát már az ötödik osztályban is tanulják.

Az intézettel kapcsolatos internátusban a jelentkezők évi 600 koronát fizetnek tíz havi részletben. A növendékek teljes ellátást nyernek, a legnagyobb gondozásban részesülnek s főleg a francia és német nyelvi társalgásban szereznek gyakorlatot. A zene-oktatás külön, de mérsékelt díjjal jár. Az internátus igazgatónöve és fővezetője özv. Sváby Pálné, Turcsányi Gizella.

Minden, az intézetre vonatkozó közelebbi felvilágosítással akár személyesen, akár levéllileg az igazgatóság készséggel szolgál. Jelentkezhetni az intézet helyiségében, a városi siktetéma intézet épületében, Rákóczy-utca 8. sz. első emelet, naponként délelőtt 11—12 és délután 3—5 óra között; más órákban az igazgató magánlakásán: Lázár Vilmos-utca Földesház, II. emelet: Somogyi Gyula dr., az aradi városilag segélyezett felsőbb leányiskola igazgatója.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Elítelt anyagyilkos. Az aradi törvényszék előtt anyagyilkos állott ma. Barb György a neve s Pécskán csizmadia. Barb, ki részeges ember, egy alkalommal ittasan jött haza. Előhívta az édes anyját, aki 78 éves, törődött, folyton betegeskedő öreg asszony volt. Azt mondta neki, hogy menjen a gazdag rokonaihoz és kérjen pénzt, mert nekik nincs. Az öreg asszony ezt nem akarta megtenni. A csizmadia erre nagy dühbe jött s az asszonyt úgy elverte, hogy az véresen esett össze a szemedombon. Rá egy hétre meghalt. A gyilkos fiu ellen megindult a vizsgálat, de annak első stádiumában azt állapították meg, hogy az asszony végegyengülés folytán halt meg. — Az ügyészség felelősségére az igazságügyi orvosi tanács elé került az ügy, mely konstátálta, hogy az öreg asszony fiának ütlegei következtében halt meg. A törvényszék halált okozó súlyos testi sértés miatt helyezte vád alá. Ma volt a fő tárgyalás, melyen Fábrián Lajos dr. ítélőtáblai bíróval, két tanácsbíróval voltak: Földes János és Seőllőssy Jenő dr. A vádat Lehmann Viktor ügyész képviselte, jegyző Szalay Dezső dr. aljegyző volt. A bíróság Barbot 6 hónapi börtönrre ítélte.

§ Háromszoros házasság. Dobos aradi kocsis ellen háromszoros házasság miatt bünpört indított az aradi ügyészség. Dobos 1873-ban esküdt meg Boros Erzsébettel Kun-Félegyházán, 1876-ban Aradon Czinná Máriaival, 1882-ben pedig Szécsényi Katalinnal Budapesten. A háromnejű kocsis, ki már harmadik feleségét is elkergette, az első asszony, Boros Erzsébet jelentette fel.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A cs. kir. Adria biztosító-társulat 1901. évi üzleti jelentése (a 63-ik a társulat fenállása óta) a melyet a folyó év április hó 30-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazza: Az életbiztosítási ágban 45, 575.088 korona tőkével 1894 ajánlat volt elintézendő, melyre névze 40,043.226 korona tőkével szülő — az előző év. 35,434.510 korona tőkével szemben — biztosítási kötvények állítottak ki. A biztosítások átlaga az év végével 287 és fél millió korona tőke és 612.744 korona járadék biztosításokban, minélolva a tőkebiztosításoknál 16,955.764 ko-

rona tiszta szaporodás mutatkozik. Díjakban 10,031.421 korona vétetett be. Halálesetek után, valamint a biztosítottak életbenlétekor esedékes fizetések 4, 882.299 koronát igényeltek, míg a függőben maradt károkért 790.113 korona helyezettett tartalékba. A néhány év előtt létesített s idővel 600.000 korona összegyűjtött, a kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék 500.000 korona esidei átutalás által 1, 100.000 koronára emelkedett s így az életbiztosítási osztály díjtartalékai és a díjtavitelek 1961. évi december 31-én 63,578.742.70 koronát tesznek ki. Az elemi (tűz és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevételei 19,391.318 koronára rúgnak. Viszontbiztosításokért 8,821.148 korona lón kifizetve és a kárfizetések, a viszontbiztosítási rész levonásával, 6,639.173 koronát vettek igénybe, míg a függőben maradt károkra, a viszontbiztosítási rész levonásával 1,210.256 korona helyezettett tartalékba. Mindkét biztosítási ágazat díjtartaléka 11,273.150 koronára, levonva a viszontbiztosítási részt 6,075.680 koronára. Kielégítő módon fejlődik az 1900. év utolsó hónapjában bevezetett betöréses lopás elleni biztosítás is és remélhető, hogy ezen, a közönség igényeinek minden tekintetben megfelelő ágazat a külföldhöz hasonlóan hazánkban is mindinkább tért fog magának hódítani. A kamatláb leszállítására vonatkozó pótdíjtartalék emelésére átutalt 500.000 korona után, a múlt évi 12,476.62 korona egyenlegávitel tekintetbe vétele mellett 1,046.140.88 korona nyereség mutatkozik. Ezen nyereségből az életbiztosítási osztály rendelkezési tartalékára 72,984.20 korona, az általános mérleg rendelkezési tartalékára pedig 100.000 korona utaltatott át, miáltal az első helyen említett tartalék 720.000 koronára, utóbbi pedig 1,000.000 koronára emelkedett. Az idei osztalék a múlt évihez hasonlóan 160 koronát tesz ki részvényenkint. A tartalékok immár 73 millió koronára emelkedtek, még pedig díjtartalékok címén (saját számlán, azaz a viszontbiztosított rész levonásával) 63,989.650 korona, kamatlábcsökkenési pótdíjtartalék 1,000.000 korona, nyereségtartalék 6,674.988 korona és árfolyamirányozási tartalék 1,628.537 koronára.

— Birtokcsere. Az aradi törvényszék telekkönyvi hivatalában ma a következő birtokcsere jegyzetett be: Issekutz Károly és neje Szentes Erzsébet eladták Ferdinánd-utca 3. számú házukat 15000 koronáért Pauer Jánosné, Réty Annának.

— Fizetéseptelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseptelenségekről tesz jelentést: Werschnig Dániel, Torontál-Vásárhely. — Oszvald Dániel utóda Csirsek Jenő, keresk. cég., Eperjes. — Burgstaller Nándor, Bécs. — Eisbart Anna, Przemysl. — Beck Adalbert, Bécs. — Stransky Franciska, Schumburg. — Grill Rudolf, Troppau.

Budapesti árú- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 28.

Díltőzsde. Buzakínálát sürgető, a vételkedv gyöngye. Lanya irányzat mellett 8,000 méterzássa került forgalomba, 20 fillérig olcsóbb árakon. Egyéb gabonaszemek bányadtak. Időjárás szép.

Zárlat 12 órákor:

Buza júniusra	7.65—7.66
Buza októberre	6.41—6.43
Rozs októberre	5.75—5.76
Zab októberre	5.04—5.05
Tengeri júliusra	5.11—5.12
Tengeri augusztusra	10.95—11.—

Zárlat 5 órákor:

Buza júniusra	7.65—7.67
Buza októberre	6.41—6.42
Rozs októberre	5.77—5.78
Zab októberre	5.01—5.02
Tengeri júliusra	5.10—5.11
Tengeri augusztusra	11.—11.05

Zárlat 5 órákor:

Osztrák hitelrészvény	674.50
Magyar hitelrészvény	698.—
Leszállítóbank részvény	431.—
Rima-Murányi vasmű részvény	511.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	703.50
Közuti vasút	605.75
Városi villamos vasút részvény	908.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti árú- és értéktőzsdén.

Budapest, június 28.

Magyar aranyjáradék 4%	120.60
Magyar koronajáradék 4%	97.90
Magyar arany 4%	119.—

Magyar ezüst 4½%	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szalavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyerevényorszójeggy kölcsön	207.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	162.50
Osztrák papírjáradék	101.50
Osztrák járadék ezüst	101.50
Osztrák járadék arany	120.50
Koronajáradék	99.50
1860-iki államsorsjegyek	152.50
Osztrák-magyar bankrészvény	1580.—
Magyar hitelbankrészvény	696.25
Osztrák hitelbankrészvény	674.25
Osztrák-magyar államvasút	702.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.07

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Egy kereskedő. A főlshóllás nem vag egészen a jelzett ügy körébe; de valamelyes formában legközelebb szoba fogjuk tenni. K. L. Arad, A beküldött címekre a kiadóhivatal megindította a mutatványszámokat.

A nyaraló és fürdőző közönség

szives figyelmébe ajánlom több mint 50,000 kötetes kölcsönkönyvtáramat

Aradon, Sztél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság azonnal kapható. Magyar, német, francia és angol irodalom. Oriási ifjusági kölcsönkönyvtár. Vidékre az el- és visszaküldés igen kényelmesen kezelhető ládikákban történik. Egyszerre egy óra elegendő mennyiség küldhető. Az összes jegyzékekkel díjmentesen szolgálunk. A könyvek újak és tiszták. Kölcsöndíj rendszer havi bérletre 1 óra 1 koronára 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér. A tanuló ifjuságnak 1 óra 1 koronára, vagy kötetenként 6 fillér. Legújabb érkeztek: Bródy: Erzsébet dajka és más elb. Kabos: Két halott regénye, Bugyi: En meg a lu. Bernáth: Cleopatra élete és uralkodása, Sümege: Foszlányok, Békefi: Bíró előtt, Guthi: Házasodjunk, Géczy: A régi szerető, Ponsón: A „Masion doré” titkai, Bakonyi: Laci k. a., Szőlősi Zs.: Közönséges halandók, Albisi: Kova Gy. és társai, Gyarmatiné: Az új hajtások, Selonsky: A jövő világából, Ambrus Z.: Berzsenyi bíró, Körösi: A virágnak megtiltani, Gárdonyi: Szerelem tört. Couperus: Végzet, Gyulai: A szabadító, Read Opin: Leau Gausett, Vadnay K.: A rossz szomszéd, Gué: Sebzett szívek, Queux: Rejtélyes feleség, Lörinczy: Meglepett fészkek, Nagy E.: Egynapos özvegy, Mendes: A meztelen, Beck: Ideálok, Pekár Pasztellek, Werner E.: Becsület utja, Barang: Husvét, Brioux: A métely, Eötvös K.: Gróf Károlyi G., stb.

Ifjusági iratok: 30 uj mü.

Németben: Guilbert: Der Brettkönig Ohnet: Die lichtscheue Dame, Georgy: Frau Lotte in Russland, Ohnet: Zwei Väter, Skran: Nachwuchs, Hamsun Knut: Sklaven der Liebe, Stinde: Hotel Bucholz, Bülow: Margarete, Werner E.: Gottesurtheil, Franzos: Ein Opfer, Pillinger: Schwarzwaldgeschichte, Mairet: D. Affenmaler, Auf der Höhe, Gordon: Frl. Reseda, Porodovszka: Mischa, Belot: D. Courtisane, Mendes: D. Weg z. Herzen, Georgy: Dießs. u. jenseits d. Liebe, Werder: D. Pommernherzog, Sonntagskinder, Casetti: Vermächtniss, Rosst: Löwe u. Co., Delpit: Beide, Waldow D. rote Locke, Lauken: D. Günstling, Güglin: Das Begräbnis d. Schauspielers, Lowet: Schwaches Weib, Cantacuzene: Carmela, Blach: Zembra, Guidi: Fianelli, Lesneur: Hassende Liebe, Brociner: D. Blumenkind, Wothe: D. Siegerin, Voss: D. Mönch, Eschtruth: Nachtschatten stb. stb. Francia és angolban igen sok új mü!

Kiváló tisztelettel:

KERPEL IZSÓ

Ugyan-e cég Andrassy-téri könyvkereskedésében regények, ifjusági iratok, vizsgai jutalmkönyvek stb. meglepően jutányos árakon kaphatók.

REGÉNY-CSARNOK.

Hipnózis.

— Angol regény. —

Irtta: Hardy I. D.

(11)

(Folytatás.)

NEGYEDIK FEJEZET.

Percivalék Londonnak egyik olyan kellemes külvárosában laktak, mely nem lévén nagyon messze a város közepétől, nem akadályozta meg őket a színházak, hangversenyek és képzőművészeti látogatásában, de azonkívül a nagyváros nyújtotta előnyök mellett békeséget, jó levegőt is nyújtott, szóval a falusi élet minden kellemes oldalát.

A ház, melyet az utcától egy kis kert választott el, magaslaton feküdt, közvetlenül mögötte és hasonló magasságban virágos kert terült el, melyhez három részben fokozatosan lefelé szálló gyepes domboldal csatlakozott. Ez keskeny virágágyakkal, cserjével, sziklacsoportokkal és páfránynövényekkel ékítve. Széles, fehér kölépcső csatolta össze egyik emelkedést a másikkal, a dombról pedig kanyargó ösvény vezetett le a rétre, melyen pompás lombozatú vén fák díszlettek és himes mezzei virágok tarkáltak. A magas fal, mely az egész nagy birtokot bekerítette, repkényvel volt befutva, s ha az ember a százados vén fák árnyékában űve nézett végig az űde, zöld környezetben, alig tudta elhinni, hogy ötszáz lépésnyire, innen az óriási világváros zaja, lármája munkája dübörög.

Gyönyörű, meleg tavaszi nap kicsalta az egész családot a kertnek a dombtetőn fekvő részére. Kényelmes vesszőfonatú karosszékben ült Percivalné és szorgalmasan varrt; Fitzallan mellette ült egy kerti széken, míg Helén a bársonynál puhább gyepen üldögélt s Ray barna vadászkutyájának játszva cirogatta a fejét huzkodta a füleit. Gertrud, Sarolta, Kitty és Grey ur azon a padon ültek, mely a teászedénnyel megrakott szürke kőasztal felkörben fogta körül, Kitty pedig élénken beszélgetett imádójával.

Doktor Grey nem volt szép ember, alacsony, tömzsi természetű, szögletes arcára, hunyorgató, észrevehetően, rövidlátó szemekre s kissé ügyetlen mozdulataira nem lehetett rámondani, hogy elegáns jelenség volna; de a ki csak rövid ideig is beszélgetett a fiatal orvossal, annak meg kellett vallania, hogy szeretetreméltó, okos ember, aki jól megállja helyét a világban. Kittyvel való évődése közben is élénk érdeklődéssel figyelte kartársát; természetesen már ő is hallott sok mindent Fitzallanról s a gyógyítómódról, melylyel Helént kezelte. S bár távol állt tőle, hogy vakon elítélje a mesmerizmust és hipnotizálást, vagy, hogy az ezek útján elért sikerekről elítélő mosolygással nyilatkozzék, azért még sem volt valami nagyon éiragadtatva az orvosi tudomány ez új ága által. Hogy Helén pár nap óta személtára megerősödött s hogy arcán néha-néha könnyű pir is ömlött el, ez bizonyára nem volt képződés s ennek a következménye volt az is, hogy a fiatal leány élénkebben vett részt a társalgásban, mint azelőtt, és vidámabb, derültebb hangon beszélgetett.

— Igazán nagy okunk van arra, hogy hálásak legyünk Önnek, orvos ur, — szólalt meg Percivalné, gyengéd pillantást vetve Helénre, ki jókedvűen szaladgált a Pontó kutyával a gyepen.

— Higyje meg, aszszonyom, hogy a hálásnak az én részemen kell lenni — szolt Fitzallan szerényen.

— Valóságos gyönyörűség, ilyen kitünő médiummal kísérletezni. H-lén kisasszonynak különös hajlandósága van a hipnózis iránt, ezt mondhatom, habár eddig még csak tudományom legalsóbb rendű eszközeit próbáltam ki rajta. — A mi az álomlásnak magasabb fokát illeti, ez irányban még nem tettünk kísérletet.

— Ezt nem értem orvos ur, — szolt Percivalné bámulva. — Mit nevez ön az álomlás alacsonyabb vagy magasabb fokának?

— Helén kisasszony álomlását csak azokra a dolgokra szorítkozik, a melyeket én látatok vagy tudatok vele, amit én nem tudok, azt ő nem képes megmondani: elsórangu álomlásóknak sokkal kiterjedtebb látóköre van. Lehet, hogy Helén kisasszony látóköre is ki fog szélesedni, de eddig még nem tapasztaltam nála ennek a nyomát.

Helén közeledett az orvoshoz és érdeklődve hallgatta magyarázatait.

— Nem különös az, — kérdezte most, — hogy éppen semmit sem tudok arról, ami alvásközben történik velem s hogy a legnagyobb megerősítéssel sem tudok visszaemlékezni semmire?

— Igen úgy van: olyan ez a dolog, mint egy álom, melyet felébredve elfelejt az ember — szolt Fitzallan barátságosan. — Idővel azonban talán viszi annyira, hogy vissza fog emlékezni arra, — amit egyik ülésen mondott, vagy tett, az utána következő elalvás idejében.

— Ez igazán különös volna. — szolt Percivalné élénken. — Ugy-e orvos ur, ön évekig foglalkozott ezzel a tudománnyal? S bizonyára élénken érdekl minden újabb fölfedezés, mely e téren történik?

— Természetesen, — felelt az orvos komolyan. — E tudomány fokozatos fejlődésétől a legjelentékenyebb jótéteményeket várom az emberiség javára; hisz minden tudománynak minden kutatásnak a legfőbb célja elvégre is csak az emberiség jóvoltának az emelése. Még csak a küszöbén állunk ama titkos tudományok megismerésének, melyeken e világ felépült, de azt már is megjövendőhetjük, hogy a mesmerizmusban elrejtett hatalomból az emberiségre tengernyi jó fog haramlani.

— És éppen annyi rossz. — szolt közbe Grey szárazon.

— Az is, ha e hatalmat avatatlank rosszul használják föl, — szolt Fitzallan, miközben szelid szomorúság sötétítette el az arcát. — De van-e a folyton haladó civilizációnak olyan tényezője, mely az emberiségnek nem lehetne épp úgy átkává, mint áldásává? A tűz, a gőz, a villamosság... mindezt nemcsak használhat, hanem árthat és rombolhat; az a mérgecsopp, mely a tudomány kezében csodabálzsammá változva, meghosszabbítja az emberi életet halált idéz fel a tudatlan kezében. Az életnek gyümölcse egy fán terem a halál gyümölcseivel.

— Ugy van s a dolog azon fordul meg, hogy aki a gyümölcsöt szakítja, hibát ne csináljon, — jegyezte meg Grey.

— O, a hibák is csak egy részét képezik annak a nagy törvénynek, melynek szabályai szerint a jó és rossz örökké küzdeni fognak egymással, — kiáltotta Fitzallan izgatottan. — Már a világ kezdetén küzdött Ormuzd Ármánnyal, a világosság fog győzni elmulthatatlan

erejével... Hogy Ormuzd hatalmasabb Ármánnyal, azt mutatja nekünk éj és nap; deiben sehol sincs árnyék, de az éjféli, legyen bár még oly sötét, a hold s a csillagok fénye áttör a legsűrűbb fellegen, a világosság diadalmaszkodik...

(Folytatása következik.)

Nyári színház.

Vasárnap, 1902. évi június hó 29-én:

Délután 3 $\frac{1}{2}$ órakor, fél árákkal:

RÓZSA LILI mint vendég:

A gésák.

Nagy operette 3 felvonásban. Irtta: Owen Hall. Zenéjét szer-zette: Sidney Jones. Fordították Fáy J. Béla és Makay E.

SZEMÉLYEK:

Reginald Bonville	Békassy Gy. Juhász S.	Julietta Tekmini	Répassy G. Németh J.
Cunningham	Szabó József.	Lady Constans Tolmáé.	
Grimston	Göz n Béla.	Worthington Pajor Agnes.	
Vun-Chi	Polgár S.	Edít Grant Garai Ilonka.	
Immári márkí	Sarkadi A.	Molli Seamora Rózsa Lili.	
Mimoza	Singhofer V.	Katana Bejczy Gy.	

Kezdete délután 3 és fél órakor.

Este 8 órakor, rendes árákkal:

Miss Izadora Duncan

ókori görög és klasszikus tánc-idyllje.

ELSŐ RÉSZ.

1. Nyitány. Előadja a színházi zenekar.
2. Bevezető előadás. Tartja Hajnal Dezső.
3. „Primavera.” Alexandro Filippi (Boticelli) festménye után (1447—1510.) Zenéje Ferronitól. Táncolja Miss Izadora Duncan.
4. „Ninetta.” Zenéje Couperintól. Táncolja Miss Izadora Duncan.
5. „Hegedűlő angyal.” Ambrogio de Predis festménye után. Hegedű solo: „Nobilita de Amore.” Casera Negritól (1604.) Táncolja Miss Izadora Duncan.

MÁSODIK RÉSZ.

6. „Pán és Echo.” Moschos 14. idyllje. Zenéje Ferronitól. Táncolja Miss Izadora Duncan.
7. Részletek Gluck: Orpheus dalművéből. I. II. és III. rész. Táncolja Miss Izadora Duncan.
8. Bachuss és Ariadne. Zenéjét írta Giovanni Pichi (1621.) Táncolja Miss Izadora Duncan.

A kísértő verseket szavalja Gazdi A. és Ternyei L.

Ezt megelőzi:

Bálatán.

Magánjelenet. Irtta: Széchy Ferenc. Előadja Szabó Irma.

Kezdete este 8 órakor.

NAPIREND.

Június 29. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Péter és Pál. — Protestáns naptár: Péter és Pál. — Görög-keleti naptár (június 16.): Tikon. — A nap kél 3 óra 50 perckor, nyugszik 7 óra 44 perckor. — A hold kél 11 óra 51 perckor, nyugszik délután.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Ereky-muzeum helyisége melletti átjáró.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék, zivatarok. Június 29. Az aradi magyarnyelvterjesztő betegsegélyző- és temetkezési-egylet júniálisa (Csálai erdő.) — Az aradi tankezdvelő ifuság júniálisa (Városliget.) — Műkedvelői előadás Sikkon. — Weninger József új-aradi zeneiskola növendékeinek zene-vizsgálja délután 5 órakor (Martini-vendéglő.)

Június 30. Körjegyzőválasztás Solymoson.

Valódi

KAISER-

(Császár)

Szagtalan vegytisztító borax.

Kitünő tisztítószer a háztartásban.

Csakis 15, 30 és 75 filléres vörös dobozban melletti védjeggyel valódi: mindenütt kapható.

Különös körülményes utasítás a 75 filléres dobozokban.

Védjegy.

Mack-féle

BORAX

Borax)

Illatos Kaiser-Borax.

finom dobozban, 1 korona ára.

Pipereczélokra különlegesen készítettett.

Egyedüli készítő osztrák-magyar országhon:

VOITH GOTTLIEB, BÉCS III.

816

Szeszüzlet.

— Junius 28. —

Mai jegyzésünk: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Száritott moslék 12*80—13— korona mmázsánként.

NYILTTÉR.*

Pelligrini József és neje szül. Németh Rozina a maguk, valamint gyermekeik Elvira és Józsi, nemkülönbön számos más rokon és jóbarátok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják a forrón szeretett és felejtethetetlen jó leány, illetőleg testvér és rokon

Pellegrini Benitának,

f. évi június hó 27-én, d. u. fél 5 órakor, életének 17 ik évében hosszas szenvedés és a haldokiok szentségének ájtatos felvétele után történt jobblétre szenderültét.

A boldogult drága halott földi maradványai június hó 29-én, d. u. 5 órakor fognak a szülői házban a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és a m.-radnai temetőben levő családi sírban örök nyugalomra tétetni.

Az engesztelő szt.-mise áldozat a boldogult lelki üdvéért június hó 30-án, d. e. 9 órakor fog a Szt. Ferenciekéről elnevezett zárda templomában az egék Urának bemutatattatni.

M-Radna, 1902. június hó 27-én.

Aldás és béke lengjen a korán elhunyt drága halott hamvai felett!

KATONAHANGVERSENY.

Ma vasárnap este 8 órától kezdve

KASS BÉLA KERTELYISÉGÉBEN

a 33. gyalogezred zenekara karmesterük vezénylete alatt

KATONA-ZENE HANGVERSENY

rendeztetik,

melyre a nagyérdemű közönség tisztelettel meghívatik.

Kitünő ételek és italokról a legjobban gondoskodva van.

Kass Béla.

1133

vendéglős.

Belépti-díj 30 fillér.

LEGSZEBB FOGAK!

DENTOLIN

fogpasztánk által érhetőek el.

Egyszeri használat mindenkit meggyőz

Egy tégely ára . . . 1 korona.
Egy darab ára . . . 60 fillér.
Egy tubus ára . . . 50 fillér.

5% a magyar tanítónők „Otthona” javára.

VOJTEK és WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése

ARADON.

A legjobb és legelőnyösebb
üdítő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognaccal vagy sóvízzel keverve kiválóan ízletes italt ad.

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
SIVANYU-KÜB

2039

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ ROVATAA kör helyeszközlő-osztályának helyisége
SZABADSÁG-TÉR 7. I. EMELET.

Hivatalos órák:

Naponta d. e. 11—1 óráig, este 9—10 óráig, vasárnap és ünnepnap d. u. 4—5 óráig. Tagok úgy a vidékről, mint helybeliek, naponta félévtetnek.

Az állásközvetítés teljesen ingyenes. A kör tagjai előnyben részesülnek. Levélbeli felvilágosítást csak válaszbélyeg küldése mellett ad a helyeszközlő-osztály.

Keresünk:

Fővárosi női kelengye és divatruház részére szakképzett, ügyes, intl. kirakatrondozót, magasabb fizetés mellett. Vidéki városba, elsőrendű rövid-árkereskedésbe intelligens, szakképzett segédet.

Aradi bornagykereskedés részére helyi ügynököt és a pénztárkezelésre női alkalmazottat.

Vidéki városba, a rófos- és divatáru szakmában jártas. 4—5 évig már működött segédet, a ki a román és magyar nyelvet jól beszél.

Vidéki városba, fűszernagykereskedés részére könyvelőt és levelezőt; a ki a fűszer-szakmában jártas, előnyben részesül.

Vidéki vas- és fűszer-üzlet részére, fiatal, lehetőleg most kitanult segédet, a ki a román- és német nyelvekben jártas.

Vidékre, a férfi-ruha és női-divat és cipő-áru szakmában jártas segédet, a ki a magyar, német és román nyelvet érti.

Vidéki rófos, fűszer és rövid-áru-kereskedésbe fiatal segédet, a ki a magyar, német és román nyelvben jártassággal bír.

Vidéki rófos- és férfi-divat-áru üzletben szorgalmas, szakképzett segédet.

Vidéki fűszerkereskedésbe a magyar, német és román nyelvben jártas segédet.

Ajánlunk:

A férfi-divat-, díszmü- és játékaru szakmában jártas, elsőrendű aradi üzletben működött jó megjelenésű, intl. fiatal segédet.

A liszt és termény szakban sok évi gyakorlattal rendelkező, intel. szakképzett fiatal ember.

Fűszeres segédet, a ki aradi nagyobb üzletben volt alkalmazva, s a kereskedelmi irodai munkálatokban is jártassággal bír.

Kereskedelmi tanfolyamot végzett, a Yost-írógépkészítésben jártas női irodai alkalmazottat.

Az épület- és szerszámfakereskedésben jártas, románul tudó, fakereskedő-segédet.

A magyar és német nyelvben jártas bőr-kereskedő-segédet.

Fűszer- és vegyesáru üzletek részére több ügyes románul tudó segédet.

Esti foglalkozásra, gyakorlott, szakképzett könyvelőt és levelezőt.

A vegyesáru szakban minden igényeknek megfelelő segédeket.

AZ ARADI KERESKEDŐK KÖRE
HELYESZKÖZLŐ OSZTÁLYA.Klein Sándor, Keppich Zsigmond,
titkár. igazgató.MATTONI
ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

Gyógyhely: Budapest, (Budán.)

Idény április 15-től — október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

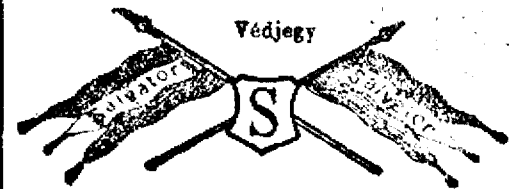
Rendelő orvos: Dr. POLGÁR EMIL.

Egészséges lekvés. Jutányos lakások. Jó vendéglő

Villamos-vasúti összeköttetés a fővárossal.

Bőrápolás!

Berger hygienikus- és gyógyesszappanainak eladása 1888. óta folytonosan emelkedik még a legtávolabb országokban is. Berger Theerszappanának gyógyító ereje és fertőtlenítő hatása ki van próbálva. Mint nélkülözhetetlen mosakodási- és fürdő-szappan legjobb Berger Glycerin-Theerszappan. Berger gyógy- és hygienikus szappana a monarchia és a külföld összes gyógyszer-táraitban kaphatók. Mind n. egyes darab ozen védjegyet viseli.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,

Lithion-forrás

Salvator

Kitünő sikerrel használhatók. E forrás kiváló tulajdonságai.

Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kellemes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és dialeitikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen olv. egyéneknek ajánlva a kik oldó el-tet-módjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsza, máj- és vese-igatási tünetmennyekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszer-táraitban.

A Salvator-forrás igazgatósága kérésre.

582

Ujdonság

AMERIKÁBA

Vasárnap f. hó 29-én

d. u. 4 órától 11 óráig éjjel a hírneves ujaradi
Steiner-Jéle

gyermekzenekar diszmagyarban

a karmester személyes vezetése mellett

HANGVERSENYT

rendez válogatott új műsorrall. Nagyobbított fedett helyiség, a berendezés kibővítve, fényes világítás, fedett tekepálya. Este 9 órakor szép tűzijáték.

Belépti-díj személyenként 20 fillér, katonák őrmestertől lefelé és gyermekek nem fizetnek. Sokoldalú kívánságnak eleget tettem, midőn a fenti mulatóhelyhez csatolt bekerített területet csinosan berendezve ezennel

Népliget

cimen a közönségnek és a n. é. közönségnek rendelkezésére átadom.

Számos látogatásért esedez

kiváló tisztelettel

Weilandits István.

Sanatorium és Vizgyógyintézet

Arad, Zrinyi-utca 3. sz. Telefon 270.

Vezető-orvos: **Dr. HECHT.**

Idegesség, ideges gyomor, bél-, fej-, szívbántalmaknál, rheuma, köszvény, szívelzsírosodás, vérszegénység, szívbillentyű, nő, tüdő és gégebajok, rossz testtartásnál. Gyógyeszközök: Hidegvizgyógymód, villámfény, moór-, szénsavas, villamos fürdők, massage, belégzések, villamozások, svéd gyógytorna. Napfürdő. Hasmassage.

Bonnlakóknak kényelmes szobák, jó ellátás.

Délmagyarországon egyetlen jogosított intézet, mely télen-nyáron nyitva van.

Birtok eladás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy kisebb és nagyobb birtokok Aradhoz közel, mind elsőrendű föld, gazdasági épületekkel igen kedvező fizetési feltételek mellett nálam eladásra előjegyezve vannak. A t. venni szándékozók teljes bizalommal fordulhatnak a már 40 év óta fennálló jó hírű ügynökségi irodámhoz.

Egy nemesi birtok 400 kat. holdas, áll szántó, kaszáló, legelő és egy jó rész ős erdőből, szép úri lakkal, parkkal, házikerttel, új gazdasági épületekkel, cseréppel fedve, gazdag funtus instruktussal, természettel, mindennemű szükséges gazdasági eszközökkel, vasuti állomástól 20 percnyire örök áron eladó, vagy becserélhető bérházra, a melynek értéke 40,000 forint. A birtok nincs megterhelve.

Ház eladás.

Kiseb modern lakóházak, a mai kor igényeinek megfelelően egy és két (4-5 szobás) lakással, udvarral, kerttel, vízvezetékekkel, több évig időmentes, nagyon jutányosan megvehető kedvező fizetési feltételek mellett.

Nagy bérházak a fő utcákban üzleti helyiségekkel, modern lakásokkal, fürdőszobával, vízvezetékekkel villanyvilágítással, parketirozva szintén jutányosan kedvező fizetési feltételek mellett, törleszthető bankpénzzel kaphatók. A vételhez csekély készpénz szükséges.

A házak minden kiadást leszámítva 6-7% tiszta jövedelmet hoznak.

Tőkepenzeseknek előnyösebb egy ilyen vétel, mint a pénzt a bankokba elhelyezni 4%-ra, vagy részvényt papirokat venni, a mi minduntalan elrepülhet, a mint azt a lapokban gyakran olvasni lehet.

Bővebb felvilágosításokkal készséggel szolgál

Rosenberg Károly, ügynök

Arad, Eötvös-utca 12. sz.

Feltűnő eredmény érhető el

a Hajós-féle

Ibolya-Créme

használata által, mely egy pár nap alatt elmulaszt **Szeptó, májfolt, bíbros, bőrvörösséget és mindennemű arczfoltatlanságot.** E remek ártalmatlan cosmeticus szer a bőrben teljesen felszívódik, minek következtében a hatás bámulatos gyorsasággal áll be.

==== Nappal is használható! ====

A párisi és londoni hygienicus kiállításokon aranyérmekkel kitüntetve.

Ára egy tégelynek 50 kr.

Ibolya-crème szappan 35 kr. Ibolya hölgypor fehér, róza és krém színben egy drb. 60 krajczár.

Ibolya tej (Eau de Violette de Hajós) egy üveg 50 krajczár.

==== Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól! ====

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Olcsóbb ajánlat, mint hamisítvány visszautasítandó!

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Aradon: Vojtek Kálmán, Tábor Gyula, Pécskán: Adler Gy. Lajos, Simándon: Csiky Lukács gyógyszerész uraknál.

Jensen-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére VOJTEK és WEISZ drogueria nagykereskedésében Aradon. 1985

2743—1902. szám.

Erdészeti bértárgyak árverése.

Az alulírott főerdőhivatal kerületében lévő erdőtisztások és egyéb erdészeti bértárgyak folyó évi november hó 1-től leendő bérbeadása iránt az árverések a következő sorrendben fognak megtartatni:

Folyó év július hó 10-én d. e. 10 órakor a lippai és csálai erdőgondnokság irodájában.

Folyó év július hó 12-én d. e. 10 órakor a berzovai erdőgondnokság irodájában és Szépfalu (Schöndorf) községhezánál.

Folyó év július hó 11-én d. e. 10 órakor a paulisi és sistárovecezi erdőgondnokság irodájában.

Folyó év július hó 14-én d. e. 10 órakor a pécskai és dorogosi erdőgondnokság irodájában.

Folyó év július hó 15-én d. e. 10 órakor a tótváradi és vallyemarei erdőgondnokság irodájában.

A részletes feltételek, valamint az árverés alá kerülő bértárgyak kimutatása ezen főerdőhivatalnál és az illető erdőgondnokságoknál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Lippa, 1902. június hóban.

1111

M. kir. főerdőhivatal.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

Dohány termelő gazdáknak!

Ajánlunk tiszta bácskai kenderből készült 3 águ kézi készítményű

dohány zsiniget

100 klgként 120 koronáért.

Ez ár mellett csakis e hó végeig vállalunk el rendeléseket július és augusztus hónapokban szállítva.

Nagy készletben vannak mindennemű

gazdasági kötélárúk

u. m.: hámistráng, kötőfók, rudalók, szekérkötelek, nyaklók, zsákmadzag, varró és kötöző spárgák, kéve kötők. Kender hevederek, kender tömlők és vászon vedrek. Gép kender, gép kőc. Ruha szárító kötelek, redőny zsinorok. Halász halók, lóhalók és függő ágyak.

Gabona zsák,
Gyapju zsák,
Szalmazsák,
Csomagoló vásznak,
Tiszta lószőr fonva.

Gép, kazal, sátor és kocsi takaró,
Vizmentes ponyvák,
Nyersxáson ponyvák,
Repcze ponyvák.

Rendeléseket a legpontosabban és legjutányosabb árak mellett eszközözi az

Erdélyi és Bácskai iparú raktár

Reich B. Károly fia és társa

Andrassy-tér 6., (Verbos-ház).

100 kgr. hosszú, fehér és széles szálu

Raffia-dárs 80 korona. 1042

Magy. kir. Államv. Üzletv. Szegeden.

14341—1902. IH. sz.

Pályázati hirdetmény.

A Szeged és Szeged r. p. udvar állomáson megüresedő u. vendéglő bérletére zennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet lent vendéglőre nézve 1902. évi december hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1905. évi november 30-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsátatnak rendelkezésére:

Szeged állomás új felvételi épületében I—II. oszt. étterem, két külön étterem helyiség, két szoba, hálófülke, cselédszoba, főző konyha, mosó konyha, 3 tálaló helyiség, 2 edény kamra, továbbá 2 előtér, pinceszék, padlás, fűskamra, árnyékszék. Használatra átadatik a III. oszt. váró- és étterem és a perron egy része.

Szeged rendező p. udvaron: 2 szoba, konyha, padlás, kamra, pinceszék. Használatra átengedtetik a II. oszt. ét- és váróterem, III. oszt. ét- és váróterem.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a magy. kir. államvasutak fönt kiirt Szeged és Szeged r. p. udvar állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre” felirattal ellátott, lepecsételt borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi július hó 3-án déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (üzletvezetőségi palota, I-ső emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 800, azaz nyolcszáz korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1902. évi júliushó 2-án déli 12 óráig vagy személyesen, vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a szegedi vendéglő III. osztályú váró- és étterem fűtése és világításának felét a m. k. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti, vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 napnál nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számíthatnak. Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik. Az ajánlatban a letétel megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályban (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

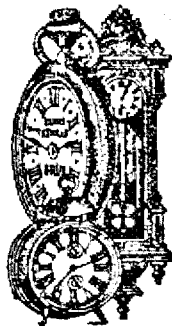
A fentebbi feltételeitől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tételnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tételét figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1902. évi május hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utannyomás nem díjazatik.)

Jó órákat olcsón

kald 3 évi irásbeli jóállás mellett
privát vevőknek

Konrád János

órágyára,

aranyárak kivitelű háza

BRUX, 270 sz. (Csehország).

Jó nickel rem. óra	frt 3.75.
Valódi ezüst rem. óra	5.80.
Valódi ezüst lánccal	frt 1.20.
Nickel ébresztő óra	1.95.

Czegem a cs. és kir. bírodalmi czimmerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kiállítási érem, valamint ezernyi elismerő levél van birtokomban. 1900

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

A legelőnyösebb feltételek mellett engedélyezünk

jelzálogkölcsonöket

30 $\frac{1}{2}$, 35 és 40 $\frac{1}{2}$ évi visszafizetésre (amortisálásra) féléves részletekben, melyekben egy a kamat, mint a tőke törlesztése befoglaltatik.

A kölcsönök készpénzben a záloglevelek teljes névértékben fizetendők ki.

A kölcsönök közvetítését eszközli megbízottunk

Szücs F. Vilmos Aradon,

ki is mindennemű felvilágosítással szolgál.

Nagyszebeni Földhitelintézet.

Hivatkozva a fenti hirdetésre, kérem a t. jelzálog kölcsönt kereső közönséget, hogy úgy mint eddig, továbbra is bizalommal forduljon ügyeivel hozzám, elvem mindenkor a közönség szolid kiszolgálása volt s marad is

A bekebelezési költségeket kívánatra előlegezem, díjazásom utólagos.

Tisztelettel

SZÜCS F. VILMOS

Ingatlan és földhitel kölcsönintézet

1025

Arad, Boros Beni-tér 22. sz. (Spielmann-ház) I. emelet.

**MINDEN HÖLGYNEK
SZÜKSÉGES ARCZBÖRE MEGVÉDÉSÉRE A
FÖLDES-FÉLE
MARGIT-CREMET
használni.**

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világba elterjedt készítmény nem zsiros kenőcs, hanem a bőr által azonnal felszívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszűntet szeplőt májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arcztisztatlanságot. Massazsához használva eltüntet redőket, himlőhelyet stb.

Csak az azon készítmények valódiak, a melyek czimeres védőjegyemmel vannak lezárva.

Hamisítványoktól tessenék óvakodni!

Egy tégely ára 1 korona.

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudert 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriarban.

Apátfalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pinter Ferencz, Boros-Sebesen: Zangerl Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csermón: Berkes Armin, Eleken: ifj. Pekker István, Földeskon: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonczon: Molnár István, Gyorokon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermesen: Schlögl Pál, Kun-ágótan: Fejes Lajos, Kurticson: Hackenberger László, Medgyesegyházán: Kelecsényi Ferencz, Mező-Kovácsházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmágyon: Hanzeros János, Nagy-Zerjunden: Vály Géza, Ó-Pécskán: Roksztin János, Pankotán: Poseritz Gusztáv, Pityarosan: Szabados József, Székelyudvaron: Fromm D. Traugott, Símádon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor, Tanczon: Kuntz János, és Új-Aradon: Ternajgo Géza urak gyógyszerárakban.

Magy. kir. Államv. budapesti jobbpárti
üzletvezetősége.

17497—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak budapest-gödöllői, budapest ferenczvárosi, hatvani, valamint esztergomi osztálymérnökségeinek területén lévő, pöcze és szemétdödrök tisztítási és kihordási munkáinak biztosítására nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

Pályázókat a költségszámításal felszerelt jogérvényes és bélyeggel ellátott ajánlatok folyó évi július hó 1-ére déli 12 óráig a m. kir. államvasutak budapesti jobbpárti üzletvezetőség titkárságánál leendő benyújtására felhívjuk.

Bánatpénz fejében legkésőbb folyó évi július hó 30-ikán déli 12 óráig 800 korona készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunknál lefizetendő.

Készpénz után kamat nem követelhető, az értékpapírok a budapesti tőzsde legutóbbi, de 14 napnál nem régiebb árfolyama szerint, és a t. évértéket meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Takarékpénztári könyvek bánatpénzül nem tehetők le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók fel.

A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Szóban forgó munkára csakis magyar állampolgárok pályázhatnak. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak tartjuk fenn.

Az ajánlat benyújtásához, valamint a munkák létesítéséhez kötött feltételeinket alább közöljük:

Az előforduló munkák általánár mellett fognak kiadatni.

Az általánárak az ajánlatban tisztán és olvashatóan számokkal, valamint betűkkel is kiírandók.

Az ajánlati árak vagy az egyes osztálymérnökségek területén lévő pöczegödrök tisztítására, va amint az összesre kiteendő. Fenntartjuk magunknak a jogot, hogy az egyes osztálymérnökségeknél előforduló munkákat külön-külön is kiadjuk.

Javított vagy vakarások nyomát viselő ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szerződés a budapest-gödöllői, hatvani, va amint esztergomi oszt. mérnökségek vonalaira három évre, vagyis 1902. évi november hó 1-étől 1905. évi október hó 31-ig köttetik, míg a budapest-ferenczvárosi osztálymérnökség területére nézve a szerződés 1903. évi január 1-től lép életbe ugyancsak a fent kitüntetett időtartamra.

A teljesítendő munkára vonatkozó bővebbi adatok, valamint az ajánlati minta, pályázati feltételek, az ajánlati költségszámítás alulírott üzletvezetőség pályafenntartási és építési osztályában (Külső Kerepesi-ut szemben a keleti pályaudvar érkezési oldalával) naponta a hivatalos órák alatt megszereshetők.

Budapest, 1902. május hóban.

A magy. kir. államv.
jobbpárti üzletvezetősége.

(Utannyomás nem díjazatik.)

A magyar kir. államvasutak gépgyárá-
nak lokomobil cseplő-gép és „MILLEN-
NIUM” aratógép gyár. mányai a párisi
nemzetközi kiállításán a legnagyobb ki-
tűntetést, a GRAND PRIX-t, nyerték.

A magy. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. szám.

Ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű GŐZCSEPLŐ-KÉSZLETEIT,
14, 16 és 20 lóerejű COMPOUND-LOCOMOBILJAIT, és végre

„Millennium” legújabb szerkezetű fűkaszáló-, marokrakó- és
kévekető aratógépeit,

továbbá: a szab. osztr. magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült SACK-
rendszerű aczelöntésűekéfevel ellátott EKÉIT és egyéb mezőgazdasági eszközeit. 1977

Rozsnyay-féle

chinin czukorka, chinin csokoládé

pályakoszoruzott készítmény.

gyermekeknek láz, hideglelés, váltóláz ellen kitűnő sikerrel alkalmazható. **Nem keserű!** Csak akkor valódi, ha a csomagoló papirosán Rozsnyay Mátyás névalírása olvasható.

Fenyő illat.

Különösen alkalmas a szoba levegőjének felfrissítésére és tisztítására

Egy üveg 1 kor. 50 fillér.

Hasis-Collodium.

Kitűnő, minden más szer felülmuló hatású tyukszem és bőrkeményedés ellen.

Egy üveg ára 70 fillér.

Kitűnő minőségű likőr eszenciák, melynek segítségével pár perc alatt zamatos, finom likőrt készíthetünk.

Barack	Cacao blanc	Cseresznye	Császárkörte
Anizette	Chartreuse	Marasquino	Vanillia
Benedictine	Curacao	Kávé	Zeller

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

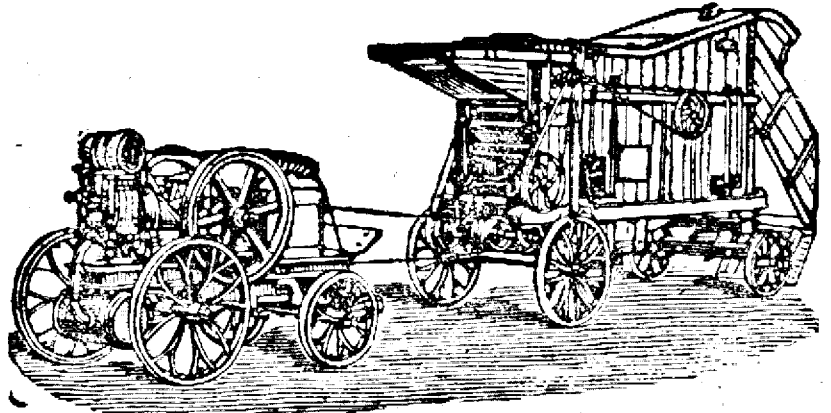
ROZSNYAY MÁTYÁS gyógyszer-tárában

Aradon, Szabadság-tér.

„MAYER” GÉPGYÁR

vas- és fémöntőde részv.-társ.

Szombathely.

Artegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Artegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Gyártunk: Mindennemű mezőgazdasági és szőlőművelési gépeket. Különféle ipari czélokra, valamint locomobil alakban gazdasági gépek stb. hajtására. — Teljes műszalom berendezési gépeket, valamint az olajgyártáshoz szükséges berendezéseket és gépeket. — Elvállalunk minden a gépszakmába vágó alkalmi szükségletek szerkesztését és kivitelét. Modern berendezésű vas- és fémöntődeink mindennemű vas- és fémöntést nyers és megmunkált állapotban szállít. 2028

Raktár Budapesten, V., Lipót-körút 15. sz.

Egyedül valódi angol

THIERRY-féle BALZSAM.

Égészség-rendőreleg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelem-törvényi minta-védelem alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg is használható: 1. Hasonlíthatatlan hatású gyógyszer a tüdő és mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot és megszünteti a kiköpést, eltávolítja a fájdalmas köhögést s meg ilyen időtől bajokat is meggyógyít. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladásnál, rekedtség-nél, a nyak bármely bántalmánál stb. 3. Alaposan megszüntet minden lázat. 4. Meglehetően gyógyítja a máj, gyomor és a belek minden betegségét. Különösen gyomorgörget, kólikát és hasragást. 5. Gyenge hashajtó és vér-tisztító hatású, tisztítja a veséket, megszünteti a hypocondriát és buskomoragot, erősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő szolgálatot tesz fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpénésznél, minden fog és szájbajnál, megszünteti a fejfájást s a száj és gyomor rossz szagát. 7. Külsőleg kitűnő gyógyszer minden sebre, akár régi az, akár új, sérülésekre, orvanczra, pattanások, füstölés, szemölcsök, égési sebekre, megfagyott tagokra, rüh, kősz, a kitérésre, fejpattogzott és érdes kezekre stb., megszünteti a fejfájást, zugást, szakgatást, köszvényt, fülfájást stb. Jól vigyázzon mindenki a fenti zöld apacza-vedjegyre — Hamisítás ellen a legbiztosabb óvszer a gyárból való direkt megrendelés. A szállítás csak a szabadalmazott eredeti dobozokban 12 kis vagy 6 dupla üveggel történik. Ausztria-Magyarország minden postállomásra bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg ára 4 korona. Bosznia és Herzegovinába bérmentve 12 kis vagy 6 dupla üveg 4 korona 60 fillér. 12 kis vagy 6 dupla üvegnél kevesebb nem szállítatik. — Szétküldés csak a pénz előre beküldése vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved? mikor biztos gyógyító hatásra van kitalás még a legrégibb sebeknél is a

Thierry A. gyógyszerésznek egyedül valódi

Centifolia-kenőcs

használatánál, amely által majdnem minden alkalommal, még a fájdalmas és veszélyes műtétek vagy amputálás is elkerülhető és utóérhetlen eme két szer a romlásnak nincs kitéve, hanem ellenkezőleg, minél régebbiek, annál jobbak és hatásosabbak lesznek, sem a hideg, sem a meleg által nem szenvednek és azért bármely évszakban szétküldhető. Legtöbbnyire már az orvos megerőltetése is segítenek, nagyon természetes, hogy sohasem szabad hamisítványokat, vagy pedig más értékű és hatás nélküli ugynevezett pótszereket használni, amelyekért a pénzt hiába dobják ki, hanem csakis ezen két regejónak elismert, valódi, olesó, megbízható és mindamellett teljesen ártalmatlan világírú szert kell vásárolni, amelyeket minden családban minden előfordulható esélyre készletben kell tartani. Ahol pedig ezen szerek a valódiság minden kellőkével ellátva nem volnának kaphatók, úgy kérjük azokat közvetlenül Thierry (Adolf) gyógyszerésznél Limited „Schutzengel Apotheke” Pragrada bei Robitsch-Sauerbrunn megrendelni. Központi raktár: Budapest Torok J. gyógyszer-tárában, Zágráb Mittelbach S. gyógyszer-tárában, Bécsben C. Brady gyógyszer-tárában. 1931

Tisztelt hölgyközönség!

Mindazon urasszony és urhölgy, ki ezideig Pestről vagy Bécsből rendelte fűzőit, rendszerint több kellemetlenségnek volt kitéve. Tehát, hogy ez meg legyen gátolva, méltóztassék az új fűzőkészítőhöz fáradni s készíttessen egy próba-fűzőt, s meg fog győződni arról, hogy nálam éppoly szabású fűzők készülnek, mint Budapesten vagy Bécsben. S ezáltal a n. é. hölgyközönség pár koronával olcsóbban jut a legjobb kivitelű és a legdivatosabb fűzőkhöz.

Ajánlom különösen erős hölgyeknek, mérték után készülő

angol szabású fűzőimet

6 frftól kezdve.

Továbbá készítek

fűzőket aczelrugóval 3 forinttól kezdve,

kis divatos fűzőt 5 koronától kezdve,

Egyenes tartót övfűzővel 3 forinttól kezdve

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölk. Tisztítások és javítások elfogadtatnak.

Kérem a n. é. közönség bizalmát. Kiváló tisztelettel

PILCZ IRMA,
fűzőkészítő

Arad, Deák Ferencz-utca 30. sz. (Bonts-ház.) 1423

Cséplő garnitúra

Cleyton és Schuttlevort gyártmányu 8-as,

teljes felszereléssel

kitűnő karban

olcsón eladó.

Megtekinthető

Gerőcs B. urnál

Aradon, Választó-utca 12. sz.

A magy. kir. államv. üzletv. Zágráb.

15505—1902. szám.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak Sunja állomásán az állomási vendéglő bérletére ezennel zárt ajánlati pályázatot hirdetünk.

A bérlet 1902. évi november hó 1-ével kezdődik és tart ezen időponttól számítandó 3 éven át vagyis 1905. évi október hó 31-ig.

Ezen vendéglő bérlettel jár az I—II. osztályu és III-ik osztályu étteremben való étel és ital elárúsi jogán kívül a vendéglős részére 2 szoba, 1 konyha, 1 pinczészoba, 1 éléskamra, 1 italmérből álló lakás, továbbá padlás és egy sör, bor előpinczével ellátott amerikai jégverem használatára.

Az 1 koronás bélyeggel és „Ajánlat a Sunja állomásán levő vendéglő üzlet bérbevételére, 15505—902. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1902. évi július hó 5-ig déli 12 óráig a m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetőségéhez (Ferencz József tér 19.) posta útján térítvevény mellett nyújtandók be. Bánatpénz fejében pedig 200, azaz kétszáz korona készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban, nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

Értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 nappal nem régiebb, árfolyam szerinti értékben, de legfeljebb csak névértékükben fognak számíttatni.

Szóban levő vendéglő bérletére vonatkozó feltételek ezen üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában és a sunjai állomás főnöknél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Bánatpénz nélkül, vagy a fentemlített benyújtási határidő után beérkező ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

A m. kir. államvasutak fenn tartják maguknak a jogot, hogy az ajánlattevők közül, tekintet nélkül a felajánlott bérre, szabadon választhassanak.

Megjegyeztetik még, hogy bérlő az I. és II. oszt. és III. éttermeket és a lakásul szolgáló helyiségeket, konyhát és mellékhelyiséget saját költségén tartozik fűteni s világítani.

Zágráb, 1902. június hóban.

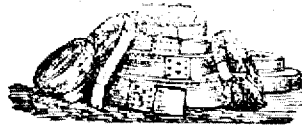
Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Kovács Soma

gép és műszaki áru üzlete

Arad, Andrassy-tér (Neuman-palota mellett.)

Allandó nagy raktár:

Orosz és oliva gépolaj, gépkenőcs, szíjj, lenzsák, vízmentes ponyva, aczéldobsin, rétegfém,

lakatos és gépészeti szerszámok, csavarok, fecskendők, mérlegek

és legjobb gyártmányu

Kühne gazdasági gépek, malomszerek,

szőlő és pinczegazdászati eszközök
legelőnyösebb árakon.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy sikerült egy

legelső rangu kötszer gyárral

oly megegyezésre lépni, melynél fogva antisepticus kötszereket és kötőanyagokat legkiválóbb és legfinomabb minőségben legolcsóbb árakon hozhatunk forgalomba. **Üsszes kötszereink az 105147. számú m. kir. belügyminiszteri rendeletnek szigoruan megfelelő minőségben és csomagolásban vannak előállítva.** — Mivel említett kötszereket egy tömegben rendeljük, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy minden concurens áraknál olcsóbban szállíthatunk még a legkisebb mennyiségnél is.

Tájékozásul álljon itt egy néhány gyakrabban használt kötszerek árjegyzéke:

100 grm Brunswatta henger csomagolásban	44 fillér.
1/4 kló	80 fillér.
1/2 " " " "	1 kor. 50 fillér.
1 " " " "	2 kor. 40 fillér.
1 metere Steril-gaze (Hydrophil gaze)	28 fillér.
Calióó és mull-polyák minden árban.	

Ipar és házi czélokra szolgáló gyógyszerfélék minden versenyár betartása mellett kapható. 1117

Raktárak:

Az összes aradi gyógyszerárakban.

Telefon 39. szám.

Ajánlunk igen t. vevőinknek első minőségű szagtalan

fűtő-köszenet

50 kilós zsákokban csomagolva, bérmentve házhoz szállítva

100 kiló 3 kor. 40 fill.

Allandóan raktáron tartunk

elsőrendű kovács-köszenet

és darabos 1470

bükk-faszenet is

50 kilós és 25 kilós zsákokban. Megrendelések pontos hazaszállítása végett felnap időt kérünk.

Kneffel Károly és Fia
vaskereskedése Aradon.

Magy. kir. államv. üzletvez. Aradon.

16661—1902 II. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak Hódmezővásárhely állomásán létesítendő fedett perron, szabadon álló árnyékszék, lámpakamra, anyag és podgyászakmra előállítására ezennel nyilvános versenytárgyalás hirdettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok legkésőbb 1902. évi július hó 10-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége titkárságánál (arad-csanádi palota, I-ső emelet) benyújtandók.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok közt a szabad választás jogát, tekintet nélkül az árakra, az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A szabályszerűen felbélyegzett és lepecsételt ajánlatok borítékai, a következő felirattal látandók el: „Ajánlat a magy. kir. államvasutak Hódmezővásárhely állomásán létesítendő magas építmények előállítására.”

Csak az összes munkákra lehet ajánlatot tenni.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, azaz 1902. évi július hó 9-én, déli 12 óráig 800 korona azaz nyolczszáz korona bánatpénz a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénz-áránál (arad-csanádi palota földszintjén) akár készpénzbe, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban teendő le.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett, 14 nappal nem régiebb, u'olsó árfolyam szerint számíttatnak, de nem névértéken felül.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel.

A létesítendő építmények tervei a magyar kir. államvasutak aradi üzletvezetősége építési és pályafenntartási osztályánál megtekinthetők, ugyanott ajánlat alapjául szolgáló költségcsémátások, a szerződési tervezet, ajánlati minta és pályázati feltételek 2 korona lefizetése mellett kaphatók.

Aradon, 1902. évi június hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Telefon szám 485.

T. cz.

Van szerencsém nagybecsült rendelőimnek szives tudomására adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a **Templom-utca 3. sz. alatti czipész-üzletemet** felosztattam, de iparomat továbbra lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt, a Tököl-téri Kisfalvi-féle gőzfürdő mellett folytatom.

Főtörökvésem oda irányul, hogy nagybecsült rendelőimet ezután is legnagyobb odaadással, szolid és pontos kiszolgálásban részesítem, miért is az eddigi pártfogásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség becses bizalmába ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné, czipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

„Aradi Estilap“ és

„Aradi Reggeli Lap“ az Aradhoz közel fekvő városokban

ügynököket keres,

kik a nevezett lapokat — melyeknek ára 1—1 kr. és olcsóságuknál fogva a legnagyobb elterjedtségre tarthatnak számot — szokásos jutalék mellett terjesztenék és árusítanák.

Ajánlatokat elfogad az **Aradi nyomda részvénytársaság.**

Érdekes és hasznos párbeszéd.

Imre: Nem ismerek rád Lajos' olyan jó színben vagy. És mily jól kiöltözködtél. Talán a főnyereményt csináltad?

Lajos: Ne beszélj bolondot; tudod, hogy szegény ember számát ne teszik a szerencsekerékbe, tehát ki sem huzzák. De találtam másvalamit, mi kirántott a bajból. Vége a nélkülözésnek, az asszony-nak és a gyereknek is meg van mindene, a mi kell.

Imre: Igaz, hallottam a szomszédasszonytól, hogy az „Aradi Reggeli Lap“ és „Aradi Estilap“ árusításával foglalkozol. Hát csakugyan annyit hajt az.

Lajos: Hajt bizony nagyon szépen. Eleinte nehezen ment, de most nagyszerűen boldogulok. Ötven újsággal kezdtem és most már háromszázat árusok az „Aradi Reggeli Lap“ és háromszázat az „Aradi Estilap“-ból. Harminczöt krajczárt kapok száz darab után, tehát hat-száz után két forint tiz krajczárt. De reményelem, hogy ezt a keresetet is megduplázom. Egy krajczárt nagyon szívesen adnak egy jó újságért, mely ugyancsak a legfrissebb híreket hozza és olyan szép tiszta betűkkel van nyomtatva. Szegény ember megelégszik ezzel a két újsággal, nem tarthatja végre mindenki az „Aradi Közlöny“ t, mert az havonként egy forintba kerül.

Imre: Megállj csak, mondd őszintén: kell oda még ember? Bejuthatnék én is árusítónak? Ilyen jó kereset rám is férne.

Lajos: Akkor csak siessél barátom, mert egyrészt még csak három vagy négy arra való embert alkalmaznak, nehogy egyik árusító a másiknak konkurencziát csináljon — másrészt pedig idejében kell lefoglalni a vevőket. Gyorsan siessél, hogy meg ne előzzenek. Szemésé a világ. A czímet mindenki tudja: **Nyomdarárszvénytársaság, a csanádi palotában.**

Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek.
Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomerő szabályzóval.

A munkaképesség 20% nagyobb mint bármely más sajtónál.

Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogymorzsolók.

Teljesen felszerelt szüretelő készülékek.

Szőlő és gyümölcs őrlők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „HYPHONIA“ gyümölcs és szőlővessző permetezők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „Agricola“

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékkel nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mind a mellett a legolcsóbb ár által jönnek ki. A lehető legnagyobb munka,

idő- és pénzmegtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket szén- és szalmaprések, kézi használatra, kukorica morzsolók, eséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és beronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak.

MAYFARTH PH. és TÁRSA

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntödékek és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS. II/1. Taborstrasse 71. 750 munkás.**

Kitüntetések több mint 490 arany ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon. — Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek. 965

A haj eredeti színét

visszanyerjük a **Hajós-féle**

Hajregenerator

használatával. Rövid idő alatt visszaadja az ősz hajnak eredeti színét, ifjúkori szépségét és ennek visszatérése után az elért eredmény állandóan megmarad. A fehéreműt és fejbőrt nem piszkítja.

Egy üveg ára 60 krajczár.

Hófehér fogakat egyedül a Hajós-féle

Venus Antiseptikus fogpép

használatával nyerhetünk, egy tégely ára 60 krajczár. (Az üres fogpép-tégely 10 kr.-ba visszavásároltatik.)

Valódi angol celluloidba foglalt

Antiseptikus fogkefe

2 évi jótállással ára 90 kr.

Fenti szerek egyedül kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertárában

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Legújabb találmány.

22511. számú

Szabadalmazott jégpincze.

Sokkal jobb és olcsóbbak, mint az előbbie; előnyük: a jég úgy tartja magát, hogy egész időnyen legfeljebb 25% apadás állhat be; ugyszintén szabadalomra bejelentett újabb jégszekrények, csupán fából, csak a víz fölfogására van czinbadog alkalmazva, nem izzad, 70% jég megtakarítás érhető el; mészárosok, hentesek, vendéglősök, tejszarnokok, ugyszintén házi használatnál is nélkülözhetetlenek. Árjegyzékkel szolgál a föltaláló. 882

Bucsanyecz József ácsmester és építési vállalkozó. Budapest, X. kerület, Kőbányai-ut 44/46. szám.

Lubló gyógyfürdő.

Szénsavas vasas (pezsgő) és moor fürdők. Vasas források felette dusak szénsavban.

— Ivó, fürdő és területi gyógymed. —

Kittinó sikertől vérszegénység, súlyos betegségek, testi és szellemi túlerőltetés után, különösen pedig női bajoknál.

Pormentes védett fekvés (556 m.) Kiterjedt fenyves erdők között, kényelmes lakások és kittinó ellátás mérsékelt árak mellett.

Állandó fürdőorvos: dr. Pflaizer Sándor volt egyetemi tanársegéd, Késmárzky tanár udv. tanácsos egyetemi női klinikáján.

Kittinó vendéglő jutányos árak mellett.

Étkezés a la carte vagy penzióban. Posta és távirtda állomás. (Lublófürdő.) Zónajegyek. Elő és utóutazásban tetemes árkedvezmény, lakás, fürdők és étkezésnél. Szobák hetenként 10 kor., étkezés penzióban 20 koronától kezdve.

Az ásványvíz (Amália forrás) friss töltesben kapható a forráskezelésnél és minden nagyobb ásványvízkereskedésben.

Prospektust küld és bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi fürdőgondnokság Lublófürdőn (Szepesmegye.)

Az ásványvíz eladásra elárúsítók kerestetnek.

Dohányzók
kérjenek

„NIL”

krokodil jellel ellátott legkitünőbb
egyiptomi szivarka hüvelyt
és legjobb minőségű
egyiptomi szivarka papírt.

A párisi 1902. évi
egészségügyi kiállításon
arany érmet nyert.
Mindenütt kapható.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó-
konet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűkből 8 fillérbe kerül. A
kiseb hirdetések előre fizetendők. Az

szövegeket a kiadóhivatal ad, levél-
beni kérdésekre a válasza való-
lag mellékelendő. Telefon ertekezé-
sek nem ad a kiadóhivatal.

2000 korona óvadék-
kal rendelkező, szerény nőtlen
kereskedő bármily foglalkozást vagy
bizalmi állást keres. Szíves meg-
keresések „Szorgalmas” jelige alatt
Arad. Pályaudvar Pos restante cím-
zendők. 1128

Távközlés 369.

Gróf KÖNIGSEGG LAJOS

a magyar kir. Államvasutak gépgyárá-
nak arad-csanádi kizárólagos képviselője

Aradon. Vörösmarty-utca 1. sz.

Kívánatra küld 1580

árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Telephon 436.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész
fűrés, oltókések és egyéb áruczik-
ek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésében 1561

Arad. Főv. utca és Szabadság-tér sarkán.

Tessék figyelni!

A n. é. közönség becses tudó-
mására hozni van szerencsém, hogy
Árpád-tér 2. sz. alatt

zsibárus üzletet

nyitottam.

Használt butorokat, ugyszintén
uraságoktól levetett férfiruhákat
a legmagasabb árban veszek.

Kívánatra házhöz is megyek.

ROTH A.,

Árpád-tér 2. sz.

1119

Egy kis

üzlethelyiség

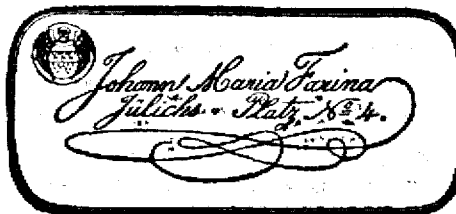
a főutca egyik élénk pontján,
finom üzlet részére

kerestetik.

Ajánlatokat „Miederfabrik 4256”
jelige alatt Rudolf Mosse, Wien (I.
Seilerstätte 2. szám) továbbít. 1908

Valódi kölni vizem

a föld minden részén ismeretes az aluli
törvényesen bejegyzett védjegy alatt:

Köln, **Johann Maria Farina**
Jülichplatz No. 4.

Udvari szállítója ő felsége I. Ferencz Jó-
zsefnek. Ausztria császáriának és Magyar-
ország királyának, továbbá több császári
és királyi udvaroknak. 1892

Német-magyar Bonne

kitünő bizonyítvánnyal 1—2 gyer-
mek mellé ajánlkozik. Szíves meg-
keresések e lap kiadóhivatalához
küldendők „Szerény Bonne” jelige
alatt. 1132

**Fiatalkor megbízható
segéd**

divat-, rőfös-, fűszerke-
reskedésben

azonnal alkalmazást nyerhet.

Steiner Samu,

Borossebes. 1126

Öregeknek és ifjaknak

hasznos utbaigazításul szolgál a most
újából megjelent és számos kiadást ért
Dr. Müller (Med. Rath.) által írott

Megromlott ideg-, faj- és nem-rendszer
című könyve, amely jó tanácsokat ad
ezen bajok ismertetésére és gyógyke-
zelésére. 1075

Egy korona 20 fillér bélyegeken
történt előzetes beküldése esetén bér-
mentve küldi Curt Röber Braunschweig.

TELEFON 184.

**Pártoljuk a helybeli ipart!
Bettelheim K.**

első aradi egyedüli szakszerű mosó-
és tisztító müintézet

Arad, Aulich Lajos-utca 2. sz. (Lux-udvar)

A nyári idényre felhívom a t. nagy-
közönséget müintézetemre. Jól felsze-
relt munkás személyzetemmel páru-
sulva, ama kellemes helyzetben va-
gyok, hogy a legmagasabb igényeknek
is minden irányban megfelelek. El-
vállalok mindenféle mosható női, férfi
és gyermek ruhákat, bur kalapot, pi-
vero tárgyakat, függönyöket, összes
házi ruházatok mosását a legolcsóbb
egyezségi árak mellett. Kívánatra ház-
tól elvitetem és haza küldöm.

**Gurahonci
portlandcement**

egyedüli magyar gyártmány, mely a
magyar mérnök- és építész-egylet ál-
tal megszabott normáitakat 60—70 szá-
zalékkal felülmúlja. rendkívül finom
örlesben, kis és nagy mennyiségben,
gyári áron kapható

Az Arad-csanádi Egyesült Vasutak
szertáránál
Arad állomás mellett.

Megrendeléseket az Arad-csanádi Egye-
sült Vasutak központi irodája is elfo-
gad és a cementet kívánatra házhöz
szállítja. 274

Egy

két szobából

és a hozzátartozó mellékhelyisé-
gekből álló

udvari lakás

julius hó 1-től

kiadó.

Bővebbet Bing Edénél Arad,
József főherceg-ut 5. 1116

**Walther von Gizycki
Triest I.**

(Bejegyzett cég.)

Sürgöny cím: Vongizycki Triest.

Osztr. Postatakarék Nagy. postatakarék
sz. 362.194. sz. 9966

Kávé- és Thea

Elszállítás. 1127

Arjegyzék kívánatra az Osz-
trák Magyar Monarchia minden nyel-
vén bérmentesen küldetik.

TELEFON 10

Legnagyobb választék

arany, ezüst és ékszer-
tárgyakban.

Alkalmi vételk és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüsttárgyak készpénz
fizetés mellett a legmagasabb
árban megvételnek, vagy be-
cseréltetnek.

Szelid

őzbakot

keresek 1125

megvételre.

Ajánlatot kérek

Kintzig Béla Konop.

Uj hal-áruda!

Van szerencsém a n. é. vevőimet ug-
y a n. b. közönséget értesíteni, hogy Ara-
don, a háltéren az „Arany potyka”-
helyiségben

élő és nyers halak

bármely nagyságban és fajban a napi ár-
folyam szerint mindenkor nálam kapha-
tók. Postai megrendelések a legponto-
sabbban utánvét mellett eszközöltetnek.

Becsés pártfogásáért esd

tisztelettel

Widulovits Mária,

haláruda tulajdonos.

302

Méltányos árak
mellett
SZÉP

Báli meghívók.

Tánczrendek!

Levélpapírok!

Borítékok!

Névjegyek!

Gyászjelentések!

Számlák!

Falragaszok!

és minden egyéb

NYOMTATVÁNYOK

készítetnek
a legnagyobb
választékban

Aradi nyomda részvény-
társaságnál.